

2020. november 10.

© Összeállította: Illés Eszter eszter.illes@gmail.com

Nemes Marcell, Jánoshalmi gyűjteménye

(Jánoshalma 1866 – Budapest 1930. október 28.)

kereskedő, műgyűjtő, műpártoló

1908

**Nemes Marcell képgyűjteménye a Szépművészeti Múzeumban.* 1908.

Forrás: Mravik: Hatvány, 2003. 113 p. valószínűleg téves, helyesen: 1909.

Térey Gábor: A Szépművészeti Múzeum gyarapodása. Nemes Marcell ajándékai. *Vasárnapi Újság* LV. 1908. XI. 29. 48. sz. 968-970. p. 6 ill.

1909

Nemes Marcell képgyűjteménye a Szépművészeti Múzeumban. Előszó: **Nemes Marcell.**

Budapest: Szépművészeti Múzeum; Mikenbrün Budapest, 1909. 8 p.

1909. II. 21.

Budapest 5/1=69302

Ismerteti:

[**Kiss József**] **K-s.:** Nemes Marcell. *A Hét* XX. 1909. III. 7. 10. sz. 166-167. p. ill. 616/2011.OSzK.x

Lengyel Géza: A Nemes-gyűjtemény. *Nyugat* II. 1909. március 16. 6. sz. 341-342. p.

[**Pogány Kálmán**] **pk:** Nemes Marcell képgyűjteményéből. *Vasárnapi Újság* LVI. 1909. III. 7. 10. sz. 191. p. 6 ill.: 191-193. p.

Takács, Zoltán v.: Budapest. Man hatte im Museum der Bildenden Künste... *Cicerone*, Leipzig I. 1909. Heft 7. 225-227. p.

[Nemes Marcell Gyűjtemény, Régi Képtár]

Térey Gábor: A Szépművészeti Múzeum gyarapodása. Nemes Marcell ajándékai. *Vasárnapi Újság* LV. 1908. XI. 29. 48. sz. 968-970. p. 6 ill.

-x. -y: *Budapester Kunstwanderungen. Sammlung Marzell Nemes.* *Pester Lloyd* LVI. 1909. III. 14. Sonntag Nr. 62. 10. p.

Ls. még: RK., vendég-kiállítások

1910

Kalauz a Művészház nemzetközi impresszionista kiállításához. [A kiállítást szervezte, katalógust] szerkesztette: **Rózsa Miklós.** Budapest: Művészház Művészeti Egyesület; Jókai Nyomda, 1910. 61,2 p. 37 ill.

Tartalma:

Lázár Béla: A francia impresszionista festészet. 9-12. p.

Lyka Károly: A magyar impresszionista festészet. 13-22. p.

Rózsa Miklós: Japanizmus és impresszionizmus. 23-29. p.

Magyar amatőrök

-r -a.: I. Jánossy Béla. 31-33. p.

Tövis: II. Kohner Adolf. 33-36. p.

k-s.: III. Nemes Marcel. 36-38. p.

Név- és tárgymutató. 39-43. p.

Katalógus a nemzetközi impresszionista kiállításához. 45-51. p.

Budapest, Művészház. 1910. IV. 24. – VI. 20.

Budapest 60/1.coll.5.=10263066

Ismerteti:

Bálint Aladár: Impresszionisták. *Magyar Nyomdászat* XXIII. 1910. V. 5. sz. 154-156. p. 2 ill.

[Művészház kiállításáról, ellenpélda a Modern Gyűjtemény]

174/2010.07.OSzK.x

***Elek** Artúr: *Az impresszionista művészet. A Művészház kiállítása. *Az Újság* VIII. 1910. IV. 24. vasárnap ? sz. 21. p.

Új közlése: Tímár, 2. 2009. 386. p.

Németh István: Munkácsytól Picassóig. Száztíz éve páratlan tárlat nyílt a

Művészházban. *Budapest, a városlakók folyóirata* XLIII. 2020. IV. 15. 4. sz. 8-11. p. 6 ill.

[Majovszky – Kohner – Nemes – Wolfner, stb. gyűjteményekből is kölcsönöztek. Idézi Elek Artúr írását]

Nemes Marcell képgyűjteményének kiállítása a Szépművészeti Múzeumban. [Katalógus]:

Térey Gábor. Budapest: [Szépművészeti Múzeum]; Hornyánszky Viktor, 1910. 27 p.

Budapest 5/2=00005718[bejegyzésekkel]; Budapest 5/2.a=69304

Catalogue des peintures de la collection Marcel de Nemes. Exposition au Musée des Beaux-Arts de Budapest 1910-1911. [Catalogue par] Gabriel de **Térey**. Budapest: [Szépművészeti Múzeum]; Imprimerie v. Hornyánszky, 1910. 31 p.

Budapest 5/3=69305, Budapest 5/3.a=69306

80 mű letétbe helyezése, 3 teremben kiállítva

Rendezte: **Térey** Gábor

Budapest, Szépművészeti Múzeum. 1910. XI. 13. – 1911. III. 16.

Ismerteti:

A Szépművészeti Múzeum gyarapodása. *Budapesti Hírlap* XXX. 1910. XI. 13. vasárnap 270. sz. 15. p.

Képzőművészet. *Budapesti Hírlap* XXX. 1910. XI. 15. kedd 271. sz. 17. p.

Bálint Aladár: Művészet. *Magyar Nyomdászat* XXIII. 1910. XI. 11. sz. 359.p.

175/2010.07.OSzK.x

Böloni György: Greco és egyebek. *Renaissance* I. 1910. XI. 25. sz. 536-539. p.

412/2011.06.OSzK.x

Új közlés: In: *Képek között*. Válogatta, szerkesztette, az utószót és a jegyzeteket írta:

Erki Edit. Budapest: Szépirodalmi Könyvkiadó, 1967. 170-174. 574. p. (Böloni György művei)

Farkas Zoltán: Greco. *Vasárnap Újság* LVII. 1910. III. 27. 13. sz. 259-260. p. 1 t.

Feleky Géza: Greco Velázquez ellen. *Nyugat* III. 1910. VII. 1. 13. sz. 936-939. p.

***Hevesy** Lajos: Das Greco-Fieber. *Pester Lloyd* LVII. 1910. XI. 23. 1. p.

301/2011.05.OSzKVi.2.:itt nincs!újrakérni : 606/2012.VI.OSzK. megkérdezni Németh Istvánt!

L[akos] A[lfred]: Nemes Marcell képtárlata. *Magyar Szó* XI. 1910. XI. 15. vasárnap 263. sz. II-III. p.

Forrás: Tímár, 2. 2009. 459. p. 176/2010.07.OSzK.x

Lengyel Géza: Greco. *Nyugat* III. 1910. 23. sz. 1757-1758. p.

***Mayer**, Auguste L. *Frankfurter Zeitung* 1910-1911?

Pogány Kálmán: Jánoshalmi Nemes Marcell. *Vasárnapi Újság* LVII. 1910. VII. 24. 30. sz. 624-626. p. 5 ill.

Rózsaffy [Dezső] Didier: Chronique des beaux-arts. Tableaux de Ladislas de Paál.

(Könyves Kálmán.) La Collection Delhaes. (Musée des Beaux-Arts.) Les tableaux de M. Nemes. (Musée des Beaux-Arts.) Œuvres d'Ernest Tibor. (Művészház.)

Exposition d'hiver. (Múcsarnok.) *Revue de Hongrie* III. (VI.) 1910. XII. 15. 681-686. p. Forrás: *Művészet* 1911. 48. p.63/2010.06.23.OSzK.x. (Fi 493 Nincs meg a II. félév!)

Schubring, Paul: Die Sammlung Nemes in Budapest. *Zeitschrift für Bildende Kunst*, Leipzig XLVI. NF. XXII. 1911. Heft 2. 28-38. p. 14 ill. – Ismereti: A Szépművészeti Múzeum és a külföld. *Budapesti Hírlap* XXX. 1910. XI. 29. kedd 283. sz. 14. p. [Paul Schubring megjelenő tanulmányáról és Térey katalógusáról]

***Strzygowski** *Zeit*, Wien 1911. II. 3.

Takács, Zoltán v.: Budapest. Nach den grossen Erwerbungen ... Museums der Bildenden Künste. *Der Cicerone*, Leipzig II. 1910. Heft 9. 314-315. p.

Takács, Zoltán v.: Budapest. Die Sammlung von Nemes. *Der Cicerone*, Leipzig II. 1910. Heft 24. 836-839. p.

Térey Gábor: Nemes Marczell gyűjteménye. *Vasárnapi Újság* LVII. 1910. XII. 4. 49. sz. 1005-1006. p. 5 ill.: 1007-1008. p.

Térey, Gabriel von: Greco in Budapest. *Pester Lloyd* LVII. 1910. XI. 11. Freitag Nr. 268. 1-2. p.

303/2011.05.OSzK.x

T. Z.: Az Országos Magyar Szépművészeti Múzeum gyűjteménye rövid idő óta... *Művészet* IX. 1910. 267-268. p.

Lopás a Szépművészeti Múzeumban. *Budapesti Hírlap* XXXI. 1911. II. 12. vasárnap 37. sz. 12. p. [Tintoretto-vázlatot ellopták a kiállításról, de másnap megkerült]

Le succès de la Collection de M. de Nemes. *Revue de Hongrie* IV. (VII.) 1911. IV. 15. 473-474. p.

Két kiállítás a Szépművészeti Múzeumban. *Világ* I. 1910. XI. 13. vasárnap 196. sz. 12-13. p.

30/2009.02.24.OSzK.x

Művészek lakomája. *Az Újság* VIII. 1910. XI. 16. szerda 272. sz. 15. p.

[Nemes Marcell tiszteletére]

Forrás: Tímár, 2. 2009. 461. p. 186/2010.07.19. OSzK.x

*(Képzőművészet.) Miklós Ödön főrendiházi tag, a római nemzetközi művészeti kiállítás magyar kormánybiztosa. *Budapesti Hírlap* XXX. 1910. II. 25. péntek ? sz. 14. p. [rövid hír a régi magyar mesterekből rendezett kiállításról, ahová Nemes Marcell ötven képből álló gyűjteményt kölcsönzött]

Uj magyar nemesek. *Pesti Futár* III. 1910. VII. 4. hétfő 116. sz. 9-10. p. 304/2011.05.OSzK.x

Miért lett nemes a – Nemes?! *Pesti Futár* III. 1910. VII. 11. hétfő 117. sz. 9-11. p. 305/2011.05.OSzK.x

Apostol vagy képkereskedő? *Pesti Futár* III. 1910. XI. 28. hétfő 137. sz. 6. p. 306/2011.05.OSzK.x

1911

Katalog der aus der Sammlung des kgl. Rates Marczell von Nemes – Budapest ausgestellten Gemälde*. Einleitung von Hugo von **Tschudi. Hrsg. Von August L. **Mayer**. München: 1911. 40 p. 36 t.

München 2/19=102805

Új közlés:

Vorwort zum Katalog der aus der Sammlung des kgl. Rates Marczell von Nemes-Budapest in der kgl. Alten Pinakothek zu München 1911 ausgestellten Gemälde. In: **Tschudi**, Hugo von: *Gesammelte Schriften zur neueren Kunst*. Hrsg. von E. **Schwedeler-Meyer**, München: F. Bruckmann A.G., 1912. 226-231. p.

München, Alte Pinakothek, 1911.

Ismerteti:

***Biermann**, Georg *Berliner Tagblatt*, Berlin 1911. II. 14.

Biermann, Georg: Die Sammlung des Königl. Rates Marcell von Nemes in Budapest als leihgabe der Alten Pinakothek. *Der Cicerone*, Leipzig III. 1911. Heft 4. 426-428. p.

h. ó.: Magángyűjteményeink. Budapesti magángyűjtemények. I. Nemes Marcell képtára. *Budapest XXXV*. 1911. V. 28. vasárnap 125. sz. 17-19. p.

Forrás: *Művészet* 1911. 276.p. 198/2010.08.30.OSzK.x

***Strzygowski**, *Zeit*, Wien 1911. II. 3.

Literatur. Sammlung Marcell von Nemes. *Der Cicerone*, Leipzig III. 1911. Heft 15. 607. p

Aus der Sammlerwelt und vom Kunsthandel. Budapest. Neugegründete Kunstsammlungen in Ungarn. Königl. Rat. Marcel v. Nemes... *Der Cicerone*, Leipzig III. 1911. Heft 24. 990. p.

Nemes Marcell képei. *A Hét XXII*. 1911. IX. 3. 36/1121. sz. 583-584. p.

Le succès de la Collection de M. de Nemes. *Revue de Hongrie* Anné IV. Tome VII. 1911. IV. 15. No. 4. 473-474. p.

*Herr von Nemes über den Heiligen Franziskus. *Der Tag* 1911. XI. 29.

Forrás: Németh, 2009. 188. p., Német:Düsseldorf, 2012. 393.p.
607/2012.OSzK:nem találja, mi ez?megkérdezni NI!

Bálint Aladár: Művészet. Jegyzetek. *Magyar Nyomdászat XXIV*. 1911. III. 3. sz. 82. p.

[Művészház, Rippl Rónai]

Forrás: Tímár, 3. 2009. 84-85. p. 246/2010.09.01.OSzK.x

Cserna Andor: Kritika. *Kelet Népe* III. 1911. III. 31. 4. sz. 252-253. p.

[Művészház]

Forrás: Tímár, 3.2009. 80-81. p. 243/2010.09.01.OSzK.x:hiányzik a címlap, pótolva:FSzE.kvt.x.

***Déry** Béla: A Nemzeti Szalon őszi kiállítása. *Magyar Estilap XVIII*. 1911. IX. 10. vasárnap 206. sz. 2-3. p.

[Nemes Marcel-díj]

Forrás: Tímár, 3.2009. 230. p. 245/2010.09.01.OSzK.x:kértem a végét:2010.10.25.

[**Lázár** Béla] (-r. -a.): A Nemes-gyűjtemény és a modern művészetünk. *A Ház* IV. 1911. 1-2. sz. 70. p.

Fi 115

Lengyel Géza: Rippl-Rónai József képei. A Művészház kollektív kiállítása. *Pesti Napló LXII*. 1911. III. 12. vasárnap 61. sz. 5. p.

[V. teremben a Nemes gyűjtemény]

Forrás: Tímár, 3.2009. 63-65. p. 253/2010.09.09.OSzK.x

Mayer, August L.: Los cuadros del Greco y de Goya de la colección Nemes en Budapest = Les tableaux de Greco et de Goya de la collection Nemes [à] á Budapest. *Museum*, Barcelona I. 1911. 12. 457-468., 115-116. p. 8 ill.

(**N.**): Rippl-Rónai József kiállítása a Művészházban. *Budapest XXXV*. 1911. III. 12. vasárnap 81. sz. 12. p.

196/2010.OSzK.x

Rózsa Miklós: Ugrai levél a modern művészetről. *Aurora* I. 1911. II. 2. sz. 53-59. p.

[felsorolásban]

Forrás: Tímár, 3.2009. 51-54. p. 231/2010.08.31.OSzK.x

Schubring, Paul: Die Sammlung Nemes in Budapest. *Zeitschrift für Bildende Kunst*, Leipzig XLVI. NF. XXII. 1911. 29-37. p. 12 ill.

Fi 23/I

Térey G[ábor] von: Die Greco-Bilder der Sammlung Nemes. *Der Cicerone*, Leipzig III. 1911. Heft 1. 1-6. p. 5 ill.

Térey [Gábor] Gabriel von: Die Sammlung Marcell von Nemes in Budapest. *Kunst und Künstler*, Berlin IX. 1911. Heft 5. 217-224. p. 6 ill.

Fi 73.x

(Új művészklub.) *Budapesti Hírlap* XXXI. 1911. V. 23. kedd 120. sz. 15. p.

[A Fészek klubból kilépett tagok új klubot alapítanak, köztük Petrovics Elek, Nemes Marcel]

Forrás: Tímár, 3.2009. 198. p. 234/2010.09.01.OSzK.x

Budapest. Wir berichten dieses Mai in kurzen Worten von neuesten Zuwachs der Galerie alter Meister... *Der Cicerone*, Leipzig III. 1911. Heft 7. 267. p.

Budapest. Der Kgl. Rat Marcell von Nemes... *Der Cicerone*, Leipzig III. 1911. Heft 13. 516. p. [10 sorban]

Amatőrök képei a Rippl-Rónai kiállításon. *Egyetértés* XLVI. 1911. III. 2. csütörtök 52. sz. 12. p. [a képek tulajdonosainak felsorolásában]

Forrás: Tímár, 3.2009. 58. p. 314/2010.09.OSzK.x*

*Nemes Marcell. *K* [Kecskemét?] 1911. III. 7.

Forrás: Kecskeméti életrajzi lexikon 194. p.

Amatőrök képei a Rippl-Rónai kiállításon. *Magyar Nemzet* XXX. 1911. III. 2. csütörtök 52. sz. 10. p.

[Művészház, 1911. a képek tulajdonosainak felsorolásában]

Forrás: Tímár, 3.2009. 57. p. 321/2010.09.OSzK.x

Amatőrök képei a Rippl-Rónai kiállításon. *Magyarország* XVIII. 1911. III. 2. csütörtök 52. sz. 10. p.

[Művészház, 1911. a képek tulajdonosainak felsorolásában]

Forrás: Tímár, 3.2009. 58. p. 329/2010.09.OSzK.x

Rippl-Rónai József kiállítása. *Az Ujság* IX. 1911. III. 9. csütörtök 58. sz. 14. p.

[Budapest, Művészház, 1911. III. 11-től]

Forrás: Tímár, 3.2009. 58. p. 287/2010.09.OSzK.x

(Képzőművészet.) *Budapesti Hírlap* XXXI. 1911. I. 22. vasárnap 19. sz. 16-17. p.

248/2010.09.01.OSzK.x

Művészeti előadás. *Népszava* XXXIX. 1911. I. 22. vasárnap 19. sz. 7. p.

247/2010.09.01.OSzK.x

[„A Ház” szerkesztősége nyilvános művészeti előadásokat szervez. I. 29-én Lázár Béla Nemes Marcell modern gyűjteményét mutatja be.]

Forrás: Tímár, 3.2009. 21. p.

1912

Farkas Zoltán: Nemes Marcell gyűjteményének új képei. *Vasárnapi Újság* XL. 1912. VI. 9. 23. sz. 465-467. p. 9 ill.

[**Kézdi-Kovács** László] (**k. k. l.**): Vaszary János új piktúrája. *Pesti Hírlap* XXXIV. 1912. III. 24. vasárnap 72. (11693.) sz. 10. p. [nem említi]
Forrás: Tímár, 3. 2009. 337-338. p. 336/2010.09.OSzK.x

Lukács György: Irodalom és művészet. Nemes Marcell gyűjteménye. Levél a szerkesztőhöz. *Budapesti Hírlap* XXXII. 1912. VI. 22. szombat 147. sz. 14. p.

[**Takács** Zoltán] Z. T.: Budapest. Einstweilen sei es kurz erwähnt, das Königl. Rat Marcel v. Nemes... *Der Cicerone*, Leipzig IV. 1912. Nr. 175. p.

[**Takács** Zoltán] Z. T.: Marcel von Nemes und das Kunstmuseum der Stadt Budapest. *Der Cicerone*, Leipzig IV. 1912. Heft 7. 272. p.

Takács Zoltán, Felvinczi: Új szerzemények Nemes Marcell gyűjteményében. A *Gyűjtő* I. 1912. I-II. 1-2. sz. 15-24. p. 7 ill.
Rep. d'Art et d'Arch. 1913. Nr. 1576. 81. p.

Térey G[ábor] von: Sammlungen. Budapest. *Kunstchronik*, Leipzig NF. XXIII. 1911-1912. II. 16. Nr. 16. 254-255. p.
[Hans Baldung Grien: *Venus mit Amor*]

Tschudi, Hugó [Hugo von]: Nemes Marcell gyűjteménye. In: *Almanach (képzőművészeti lexikon)*. Szerkesztették: **Déry** Béla, **Bányász** László, **Margitay** Ernő. Budapest: Légrády Testvérek Nyomdája, 1912. 92-96. p. Kötéstáblán: *A Nemzeti Szalon Almanachja*.
2345/a=00000051

Ismerteti:

Almanach. Képzőművészeti lexikon. Szerkesztették Déry Béla, Bányász László, Margitay Ernő. Első tízezer. Budapest, 1912. Légrády-nyomda. *Művészet* XI. 1912. 326. p. [felsorolásban]

Katalog der aus der Sammlung des kgl. Rates Marzell von Nemes – Budapest ausgestellten Gemälde*. Vorwort: Gabriel von **Térey. Düsseldorf: A. Bagel, 1913. 6, 122 p. 97 t.

Düsseldorf, Städtische Kunsthalle. 1912.

Düsseldorf 3/2=57014

Ismerteti:

*Krisztina Antikvárium 10. könyv és kézirat árverése. Budapest, Magyar Rádió Márványtermében, 2002. X. 6. 39. p. 247. sz.

Cohen, Walter: Ausstellungen. Die Sammlung M. von Nemes in Düsseldorf. *Kunstchronik*, Leipzig NF. XXIII. 1911-1912. VIII. 23. Nr. 36. 570-572. p.

Howe, G.: Die Galerie Marzell v. Nemes in der Städtischen Kunsthalle zu Düsseldorf. *Die Kunst*, München XXV Bd. Freie Kunst der „Kunst für Alle“ XXVII. 1912. IX. 1. Heft 23. 550-556. p.

Budapest. Das kürzlich in der Zeitschrift für Bildende Kunst von W. Bode publizierte Rembrandtbildnis des „Vaters des Künstlers“ hat aus dem Besitz von Julius Boehler-München der Budapester Sammler Marzell v. Nemes... *Der Cicerone*, Leipzig IV. 1912. 541. p. [kiállítva]

Művásár a Vaszary-kiállításon. *Az Újság* X. 1912. IV. 12. péntek 88. sz. 14. p.

[Művészház]

Forrás: Tímár, 3.2009. 357-358. p. 294/2010.09.15.OSzK.x

A Fényes Adolf-kiállítás megnyitása. *Magyar Nemzet* XXXI. 1912. X. 27. vasárnap 254. sz. 12. p. [felsorolásban]

[Ernst Múzeum, 1912. X.]

Forrás: Tímár, 3. 2009. 455. p. 326/2010.09.OSzK.x

A Művészklub. *Budapesti Hírlap* XXXII. 1912. XI. 10. vasárnap 266. sz. 16. p.

[Művészklubot szerveznek a magyar művészek, amely 1913 januárjában fog megnyílni Művészház, Rózsa u. 61.-ben található palotájában. Felsorolásban] Forrás: Tímár, 3.2009.463.p. 621/2011.OSzK.x

Új Művészklub. *Az Újság* X. 1912. XI. 10. vasárnap 267. sz. 21. p. [15 sorban]

[Nem említi név szerint senkit sem!]

Forrás: Tímár, 3.2009.463.p. 621a/2011.OSzK.x

1913

**Catalogue des tableaux anciens des écoles des XIVe, XVe, XVIe, XVIIe, XVIIIe et XIXe siècles. [I.] Œuvres capitales de Greco, Goya, Rembrandt, F. Hals, le Tintoret ... composant la collection de M. Marczell de Nemes de Budapest dont la vente aux enchères publiques aura lieu à Paris, Galerie Manzi, Joyant. Préface par Roger-Milès, L. Paris: Éditions Durand-Ruel, Galerie Manzi, Joyant, et al., 1913. XV, 83 p. 83 t.*

PARIS,Manzi,1913=162546

Catalogue des tableaux modernes. [II.] Œuvres capitales de Mary Cassatt, Cézanne, Courbet, Corot, Degas, Gauguin, Van Gogh, Manet, Claude Monet, Berthe Morisot, Renoir. Composant la collections de M. Marczell de Nemes de Budapest dont la vente aux enchères publiques aura lieu à Paris, Galerie Manzi, Joyant. Préface par L. Roger-Milès. Paris: Éditions Durand-Ruel, Galerie Manzi, Joyant, et al., 1913. XVI p. 119 t.

Exposition: Paris, Galerie Manzi, Joyant. 1913. VI. 15-16.

Vente: Paris, Galerie Manzi, Joyant. 1913. VI. 17-18.

PARIS,Manzi,1913=129285. 130320

Ismerteti:

Der Kunstmarkt – Von den Auktionen. Die Versteigerung der Sammlung Marzell von Nemes. *Der Cicerone*, Leipzig V. 1913. Heft 7. 264. p.

Biermann, Georg: Die Sammlung Marzell von Nemes. *Der Cicerone*, Leipzig V. 1913. Heft 10. 359-384. p. 20 ill.

Dacier, Émile: Galeries et collections. La Collection Marzell de Nemes. *La Revue de l'art ancien et moderne*, Paris XXXIII. 1913. VI. No 195. 453-462. p. 5 ill., 1 t.

d.: A Nemes-Gyűjtemény a Hotel Drouot-ban. Juniusban lesz az árverés. *Pesti Napló* LXIV. 1913. III. 27. csütörtök 73. sz. 6. p.

Forrás: *Művészet* 1913. 241. p.

274/2010.09.09.OSzK.x

Mourey, Gabriel: La collection Marzell de Nemes. *Les Arts*, Revue mensuelle des musées, collections, expositions, Paris XII. 1913. VI. No.138. 1-32. p. 47 ill.

R. E. D.: Art in France. *The Burlington Magazine*, London XXXIII. 1913. VII. No. 124. 237-239. p.

R. K.: Der Kunstmarkt – Von den Auktionen. Die Auktion der Sammlung M. von Nemes. *Der Cicerone*, Leipzig V. 1913. 516-518. p.

Siró György: Képzőművészet. A Nemes-gyűjtemény. – Beszélgetés Nemes Marczellel. – *Az Újság* XI. 1913. VII. 2. szerda 256. sz. 15-16. p.

Sz. J.: A Nemes-gyűjtemény elárverezése (1913 június 17.). In: *A KÉVE könyve*. 4.1913. VII. Szerkeszti: **Szablya János**. [Budapest]: „KÉVE” Művészegyesület kiadása; Világosság nyomda, 1913. [49-50]. p.

182. számozott példány

2563/4=00101690

***Térey Gábor von:** Die Versteigerung der Sammlung Nemes. *Der Kunstmarkt* 1913. VI. 27. 321-324. p.

*Nemes collection sale. *Art News* XI. 1913. 28. 7. p.

Collection Marczell de Nemes. *La Chronique des Arts et de la curiosité*, Paris 1913. VI. 21. Nr. 24. 191-192. p.

Collection Marczell de Nemes. (1.) *La Chronique des Arts et de la curiosité*, Paris 1913. VII. 5. Nr. 25. 200. p.

La Chronique des arts et de la curiosité* 1913. Nr. 24. 370. p. itt nincs 370.p. **ellenőrizni, hogy nem másik év?

Auktionsnachrichten. Paris. Die Auktion M. von Nemes. *Kunst und Künstler*, Berlin XI. 1913. VII. 13. Heft 11. 586-588. p. 3 ill.

(Nemes Marcell Goya-festménye). *Budapesti Hírlap* XXXIII. 1913. VI. 22. vasárnap 147. sz. 12. p.

[a párizsi árverésen lefoglalt „Las Gigantillas” c. képről, amely eredetileg Madridban volt]

*Die Vente Nemes. *Neue Pester Journal* 1913. VI. 22. Forrás: *Művészet* 1913. 323. p.

*Die Auktion Nemes. *Pester Lloyd* 1913. VI. 22. Forrás: *Művészet* 1913. 323. p.

*Pesti Napló 1913. III. 17.

272/2010.09.09.OSzK.:nem találja: hétfői nap, nem jelent meg!

*Nemes Marcell eladja világhírű gyűjteményét. *Az Újság* 1913. III. 20.

Forrás: *Művészet* 1913. 241. p. **296/2010.09.OSzK.:2010.10.21.:OSzK nem találja a megadott lapon!** Magyar műgyűjtő milliós kincsei Franciaországban. – Nemes Marcell eladja világhírű gyűjteményét. – (Saját tudósítónktól.) *Az Újság* XI. 1913. III. 30. vasárnap 76. sz. 8. p.

Nemes Marcell párisi aukciója. *Az Újság* XI. 1913. VI. 18. szerda 144. sz. 12. p. [árverési eredményekkel]

A Nemes-aukció szenzációja. *Az Újság* XI. 1913. VI. 19. csütörtök 145. sz. 9. p. [árverési eredményekkel. Goya *Játszó gyermekkel* című műve lopott kép Madridból, ezért letiltották az eladást]

Nemes Marcell gyűjteményének aukciója. – Első nap – (Párisi munkatársunk jelentése.) *Az Újság* XI. 1913. VI. 21. szombat 147. sz. 7-8. p. [árverési eredményekkel]

Nemes Marcell gyűjteményének aukciója. – Második nap – (Párisi munkatársunk jelentése.) *Az Újság* XI. 1913. VI. 22. vasárnap 148. sz. 9. p. [árverési eredményekkel]

Képzőművészet. A spanyol kormány megveszi az elloptott Goya-képet. *Az Újság* XI. 1913. VI. 24. kedd 149. sz. 22. p.

[Nemes Marcell gyűjteményéből a párizsi árverésen lefoglalt Goya „Las Gigantillas” c. képről, amit a spanyol kormány megvásárolt]

Képzőművészet. Nemes Marcell gyűjteményének híres Goya képe. *Az Újság* XI. 1913. VI. 29. vasárnap 154. sz. 20. p.

Nemes Marcel gyűjteménye. (Elárverezik – Hotel Drouotban). *Világ* IV. 1913. III. 19. szerda 67. sz. 8-9. p.

[Szinyei Merse Pál és Meller Simon nyilatkozatával]

Forrás: *Művészet* 1913. 241. p. 304/2010.09.OSzK.x.

Az elloptott Goya-kép. A Nemes-aukció. *Világ* IV. 1913. VI. 21. szombat 146. sz. 11. p. Forrás: *Művészet* 1913. 323. p. 305/2010.09.OSzK.x

D. Sch.: Peter Paul Rubens (1577-1640). Bildnis der Erzbischofs Antoine Triest von Gent. Leinwald; 121x109 cm. Ehemalige Sammlung Nemes, Budapest. In: *Die Galerien Europas*, Leipzig: Verlag von E. A. Seemann; Druck der Farbentafeln von Förster & Borries in Zwickau; Druck des Textes von E. Hedrich Nachf. G.m.b.H. in Leipzig, Band VIII. 1913. Heft 7. Nr. 571. 1 lev. 1 t

D. Sch.: Jacopo Robusti, gen. Tintoretto (1518-1594). Christus und die Ehebrecherin. Leinwald; 132x242 cm. Ehemalige Sammlung Nemes, Budapest. In: *Die Galerien Europas*, Leipzig: Verlag von E. A. Seemann; Druck der Farbentafeln von Förster & Borries in Zwickau; Druck des Textes von E. Hedrich Nachf. G.m.b.H. in Leipzig, Band VIII. 1913. Heft 7. Nr. 572. 1 lev. 1 t

Mayer, August L.: Tizian Vecellio (1477-1577). Bildnis des Herzogs Federigo II. von Mantua; Leinwald; 160x120 cm. Ehemalige Sammlung Nemes, Budapest. In: *Die Galerien Europas*, Leipzig: Verlag von E. A. Seemann; Druck der Farbentafeln von Förster & Borries in Zwickau; Druck des Textes von E. Hedrich Nachf. G.m.b.H. in Leipzig, Band VIII. 1913. Heft 7. Nr. 574. 1 lev. 1 t
SzMRf elveszett! MKE.Kvt.Tuu Anélia.2009.05.15.

MTD, M.: La vida artística. Hungría = Hongrie. *Museum, Revista Mensual de Arte Español Antiguo y Moderno y de la Vida Artistica Contemporane*, Barcelona II. 1913. No. 2. 69-75. 12-13. p. 2 ill.
[Rövid áttekintés: Pyrker-képtár, Esterházy-gyűjtemény, Nemes Marcell-gyűjtemény, SZM Régi Képtár; magyarországi gyűjtemények, magyar művészet]
Fi 118,x

Fegyelmi vizsgálat Térey Gábor ellen. (Rendellenességek és szabálytalanságok.) – Saját tudósítónktól. – (Beszélgetés Wollanka doktorral.) *Az Ujság* XI. 1913. XI. 25. kedd 279. sz. 8. p.
[Térey Gábor, Nemes Marcell, Wollanka József, Majovszky Pál, Kammerer Ernő]

Fegyelmi vizsgálat Térey ellen. (Nyilatkozatok) – Saját tudósítónktól. *Az Ujság* XI. 1913. XI. 26. szerda 280. sz. 10-11. p.
[Térey Gábor, Nemes Marcell, Wollanka József]

1914

-X.: La coleccion Nemes. *Museum, Revista Mensual de Arte Español Antiguo y Moderno y de la Vida Artistica Contemporane*, Barcelona IV. 1914-1915. No. 4. 113-122. p. 12 ill.
Fi 118,x

Kinevezés helyett mellőzés. Kommentár egy kinevezéshez. *Magyarország* XXI. 1914. IV. 7. kedd 85. sz. 10. p.
[Térey Gábor mellőzése, aki Kammerer Ernő betegsége miatt ellátta az igazgatói teendőket; Petrovics Elek kinevezése; Nemes Marcell-gyűjtemény megítélése]
Ld. még Általános gyűjteménytörténet

Nemes Marcell gyűjteménye. A gyűjtő nyilatkozatai. *Magyarország* XXI. 1914. IV. 11. szombat 89. sz. 11. p.

[Nemes Marcell nyílt levele és interjú, a szerkesztőségnek a IV. 7-i számban megjelent cikkekre válaszolva]

1915

T[akács], Z[oltán]: Rundschau-Sammlungen. Budapest. *Der Cicerone* IV. 1915. IX. Heft 17-18. 333-334. p. [14 sorban]

[Nemes Marcell]

1917

Nemes Marcell díszpolgári oklevelének átadása. *Kecskeméti Lapok* L. 1917. I. 12. péntek 8. sz. 3. p. [12 sorban]

Forrás: Kecskeméti életrajzi lexikon 194. p. és Lexikon, 65.p. 617/2011.OSzK.x

Sammlungen. Das Museum der bildenden Künste in Budapest ist in letzter Zeit... *Kunstchronik*, Leipzig N.F. XXVIII. 1916-1917 (1917). IV. 20. Nr. 29. 304. p.
[Cézanne]

1918

**Országos Magyar Szépművészeti Múzeum Évkönyve* I. 1918. 191-192. p.

**Catalogue des tableaux anciens des écoles des XVe, XVIe, XVIIe, XVIIIe et XIXe siècles.*

Œuvres de A. van Beyeren, F. Boucher, Bronzino, A. Cuyp, C. Dusart, J. van Craesbeeck, N. elias, W. Kalf, Sir H. Raeburn, J. Ruisdael, P. Wouwermanm etc. Tableaux Modernes par C. Daubigny, M. Denis, Raffaelli, Renoir, Van Gogh, etc. Appartenant à M. Marczell de Nemes de Budapest. Sujet hongrois. Commissaires-priseurs: Ch. **Dubourg**, Georges **Meusnier**, Jules **Féral**. Paris: Drouot, 1918. 24 p. ill.

Exposition: Paris, Hotel Drouot, 1918. XI. 21.

Vente: 1918. XI. 20.

PARIS, Galerie Manzi, 1918=169984

1919

**Catalogue des tableaux anciens des XVe, XVIe, XVIIe, XVIIIe siècles.* Œuvres ... appartenant à M. Marczell de Nemes de Budapest. Sujet hongrois ...

Exposition: Paris, Hotel Drouot, 1919. III. 18. Vente: 1919. III. 19. Commissaires-priseurs: Ch. **Dubourg**, Georges **Meusnier**, Jules **Féral**. Paris: Drouot, 1919. 13,2 p.

PARIS, Galerie Manzi, 1919=169983

Gosztonyi Ádám: Budapest réme. Bűnügyi regény. IV. Festők, szobrászok, kritikusok, avagy: a lakáshivatal bűne. *Borsszem Jankó* LII. 1919. III. 23. 12. (2676.) sz. 12-13. p.
[humoreszk, említi]

1920

Az elszocializált műkincsek sorsa. *Az Ujság* XVIII. 1920. III. 4. csütörtök 55. sz. 3. p.

[a Tanácsköztársaság bukása után visszaszolgáltatták a magántulajdonban lévő műveket]
569/2011.OSzK.x

1921

Budapest, Dem Museum der bildenden Künste hat der bekannte Sammler Marcell v. Nemes drei wertvolle Gemälde zum Geschenk gemacht... *Kunstchronik und Kunstmarkt*, Leipzig 56. NF. XXXII. 1921. VIII. 19. Nr. 47. 850. p. [23 sorban]

Múzeumok, gyűjtemények. (Greco Magdolnája a Szépművészeti Múzeumé.) *A Műbarát* I. 1921. VIII. 1. 11-12. sz. 226. p.

Bálint Aladár: Greco Madonnája a Szépművészeti Múzeumban. *Magyar Grafika* II. 1921. VIII. 6. sz. 103-104. p.

[**Elek** Artur] (e. a.): Greco Magdolnája a Szépművészeti Múzeumban. *Az Újság* XIX. 1921. VII. 15. péntek 154. sz. 6. p. 827/2012.02.26.OSzK.x

Lederer Sándor: Greco sz. Magdolnája a Szépművészeti Múzeumban. *A Műbarát* I. 1921. IX. 1. 13-14. sz. 241-248. 1 ill.

Klly. Budapest: Hungria könyvnyomda és kiadóüzlet, 1921. 8 p. 1 t

[Nemes Marcel adománya.] Ld. még Nemes Marcell

[**Palasovszky** Ödön] (p. ö.): A Szépművészeti Múzeum a háborúban lett tökéletessé. *Pesti Napló* LXXII. 1921. I. 5. szerda 3. sz. 2. p.

[Petrovics Elek nyilatkozata az új szerzeményekről, többek között kiemeli Nemes Marcell és Meller Simon ajándékait, valamint a Hopp-gyűjteményt is]

Forrás: Az Est-Lapok, 1920-1924. 474.sz. 493/2012.OSzK.x

Petrovics Elek: Spitzer Emánuel. *A Műbarát* I. 1921. VIII. 1. 11-12. sz. 217-220. p.

[Nemes Marcell adománya az Új Magyar Gyűjteménynek: Spitzer Emánuel (Pápa 1844 – München 1919) vázlat-sorozata.]

Lsd. még Modern gyűjtemény, Új szerzemény

Petrovics Elek: Greco Magdolnája. A Szépművészeti Múzeum legújabb gyarapodása. *Új Idők* XXVII. 1921. VIII. 15. 16. sz. 310-311. p. 1 ill.

482/2010.12.13.OSzK.x

Újraközlés:

Újokról és régiekről. Budapest: Amicus, 1923. 111-113. p. 1 ill.

Petrovics Elek: A Szépművészeti Múzeum legújabb képe. *Vasárnapi Újság* LXVIII. 1921. I. 23. 2. sz. 16-17. p. 1 ill.

Újraközlés:

Újokról és régiekről. Budapest: Amicus, 1923. 107-110. p. 1 ill.

1925

[**Elek** Artúr] (e. a.): Mányoki Rákóczi-arc képe a Szépművészeti Múzeumban. *Az Újság* XXIII. 1925. IV. 22. szerda 90. sz. 10. p.

SzM Adattár – Elek Artúr x. 875/2012.OSzK.x

***Petrovics** Elek: Mányoki Ádám Rákóczi-képéhez. *Magyar Művészet* I. 1925. 1. sz. 2-4. p. 1 ill.

Nemes Marcel a Szépművészeti Múzeumnak ajándékozta Rákóczi Ferenc arc képét. *Esti Kurír* III. 1925. IV. 3. péntek 76. sz. 2. p.

Jánoshalmi Nemes Marcell ... *Esti Kurír* III. 1925. IV. 22. szerda 90. sz. 8. p. 1 ill.: arc képe [4 sorban]

Jánoshalmi Nemes Marcell ünneplése. *Magyar Művészet* I. 1925. 2. sz. 45. p.

Mányoki híres Rákóczi-portróját megszerezte Nemes Marcell. A kép nemsokára a Szépművészeti Múzeumban lesz. *Est* VI. 1925. II. 20. péntek 41. sz. 5. p.

Petrovics Elek nyilatkozata

Forrás: Est-Lapok, 1925-27. Rep.446. 187/2008.06.02.OSzK.x

*Eddig ismeretlen Munkácsy képet szerzett a Szépművészeti Múzeum. *Magyarország* 1925. II. 15. 37. sz. 5. p.

Forrás: Est-Lapok, 1925-27. Rep.402. 186/2008.06.02.OSzK

Oroszlán Zoltán: Múzeumi kiállítások. *Protestáns Szemle* XXXIV. 1925. 6. sz. 434-436. p. [Jánoshalmi Nemes Marcell adománya, és a XVII. századi hollandi grafika a Szépművészeti Múzeumban; Iparművészeti Múzeum]

Petrovics Elek nyilatkozik Mányoki Ádám Rákóczi-képének kettős jelentőségéről. *Az Újság* XXIII. 1925. IV. 3. péntek 76. sz. 3. p.

SzM Adattár EA ; 437/2010.12.OSzK.x

T.: Sammlungen. Budapest. Das Museum für bildendene Künste... *Kunstchronik und Kunstmarkt*, Leipzig 59. NF. 35. 1925. V. 16. Nr. 7. 116. p.

Fi 23/II

[Térey Gábor új szerzeményei, Nemes/Mányoki]

Két új érték a Szépművészeti Múzeumban. *Világ* XVI. 1925. II. 15. vasárnap 37. sz. 16-17. p.

[Munkácsy Mihály újonnan felfedezett képe. Mányoki Rákóczi-portréja Nemes Marcell adományaként]

Mányoki Ádám Rákóczi-portré

Jánoshalmi Nemes Marcell ajándéka, személyes átadás **Petrovics** Elek főigazgatónak Jeszenszky Sándor jelenlétében: 1925. IV. 20.

Ünnepélyes bemutatása: 1925. IV. 22. 12:00h

Kiállítva: 1925 IV. 23.-dikától

Ismerteti:

Nemes Marcell Párisban, Londonban, Németországban, Hollandiában magyar vándorkiállítást rendez. *Az Újság* XII. 1925. IV. 21. kedd 89. sz. 3. p.

1926

Ernst Endre: *A Szinyei Merse Pál Társaság és művésztagejai*. Budapest: Légrády Nyomda és Könyvkiadó R.-T. kiadása, 1926. 72 p. 97 ill.

11909=63772

[A társaság céljai között szerepelt a Szépművészeti Múzeum gyarapítása is. Alapító tagjai között volt Hatvany Ferenc, Majovszky Pál, Nemes Marcell gyűjtők és Petrovics Elek, Meller Simon is. Utalás több múzeumi műtárgyra. J.N.M.: 42-43. 70. 72. p.

1927

Művészeti élet és irodalom. A Szinyei Merse Pál-Társaság január 31-én tartotta meg évi rendes közgyűlését... *Magyar Művészet* III. 1927. 2. sz. 109. p.

[felsorolásban: Jánoshalmi Nemes Marcell-féle alapítvány díjazottai: Egry József, Komjáti-Wanyerka Gyula]

Déry Béla: *Művészeti kiállítások külföldön az 1927. évben. Warszawa, Poznań, Kraków, Wien, Fiume.* [Budapest]: Vészi-Nyomda, [1927.] 10. p. ill.: 131. 136. p.

Nemes, Marcell. In: *A Napkelet lexikona. 2.* Budapest: Kiadja a Magyar Irodalmi Társaság, 1927. 189. p. [6 sorban]
134/2016.ODR.OGy.Kvt.x

1928

**Vente publique à Amsterdam ... de la Fameuse Collection Marcell de Nemes.* Tableaux, tapisseries, émaux de Limoges, miniatures sur velin, bronzes, orfèvrerie.

Amsterdam, W.M. Mensing, 1928. XI. 13-14. Direction: Ant. W. M. Mensig. Amsterdam: Frederik Muller & Cie, 1928. 36,1 p. ill. – 16 p. 1 lev

AMSTERDAM, Muller.1928=176917

Ismerteti:

Zur Auktion Nemes. **M.:** I. Die Gemälde. – **F.:** II. Kunstgewerbe. *Pantheon*, München II. 1928. VII-XII. 446-454. p. 10 ill.

S.: Sammler und Markt. Die Bevorstehenden Herbst-Versteigerungen. *Der Cicerone*, Berlin; Leipzig XX. 1928. Heft 17. 577-579. p. 1 ill. [felsorolásban]

S.: Sammler und Markt. Die Sammlung v. Nemes. *Der Cicerone*, Berlin; Leipzig XX. 1928. Heft 20. 676-677. p.

*230.000 Gulden für einen Teppich. Die Versteigerung der Münchner Sammlung Marcel von Nemes in Amsterdam. *Allgemeine Zeitung* 1928. XI. 15. [Stadtarchiv, München, ZA Personen nr. 361.]

Forrás. Nemes kiáll.Bp.2011. 180. p.

**Antiquitäten-Rundschau* XXVI. 1928. 17. 268. p.

Amsterdam. *Pantheon*, München II. 1928. XII. 616-617. p.

Venturi, Lionello: Ein „Humanist“ von Melozzo? *Pantheon*, München I. 1928. II. Heft 2. 82-84. p. 1 ill.

Megalakult a Művészeti Múzeumok Barátainak Egyesülete. *Magyar Művészet* IV. 1928. 6. sz. 461. p.

[N.M. a választmány tagja]

Apró hírek. Rembrandt-képet kapott a müncheni Pinakotheka Nemes Marcell előzékenységéből. *Műgyűjtő* II. 1928. VIII-IX. 8-9. sz. 248. p.

Egy magyar festőművész beérkezése Párisban. Páris, június 29. *A Reggel* VII. 1928. VII. 2. 29. sz. 12. p.

[A 6 eladott képből kettőt Nemes Marcell vásárolt meg. Nemes Marcell nyilatkozata is]
148/2019.OSzk.x Forrás: SNK 2002. 160. p. részletet közöl

1929

Egy magyar műgyűjtő Bajorországban = Ein ungarischer Kunstsammler in Bayern. In: *Bajor album = Bayern in Wort und Bild.* Budapest: A Magyarság kiadása, [1929]. 8. p. 2 ill.

[Nemes Marcell a SzM-nak ajándékozott műtárgyai közül kettőt mutat be: Mányoki Ádám: II. Rákóczi Ferenc portréja – Goya: Mária Magdolna]

Forrás. Nemes kiáll.Bp.2011. 180. p. 73/2016.ODR.OGyKvt.x

***Herman** Lipót: Nemes Marcell. *Pesti Napló* LXXX. 1929. VII. 28. 12. p. 1 ill. [HL]

Lovass János: Nemess Marcell az európai híró műgyűjtő nincs elragadtatva a mai festők alkotásaitól. *Budapesti Hírlap* XLIX. 1929. VII. 14. vasárnap 157. sz. 6. p.

1930

B.: Sammler und Markt. Marzell von Nemes †. *Der Cicerone*, Berlin; Leipzig XXII. 1930. Heft 21-22. 580. p.

-cs. – r.: Meghalt Nemes Marcel a világhíres műgyűjtő. A nemzet halottjának tekinti. *Újság* VI. 1930. X. 29. szerda 246. sz. 3-4. p.

Genthon István: Képzőművészeti szemle. Nemes Marcell halála. *Napkelet* VIII. (16) 1930. XII. 1. 12. sz. 1207. p.

*Herman Lipót: Nemes Marcell. *Pesti Napló* LXXXI. 1930. X. 29.7. p.

Komlós Jenő: Hogyan lett a pesti kis szénkereskedőből Nemes Marcell világhíró, mesésvagyonú műgyűjtő és festőművész. *Az Est* XXI. 1930. X. 30. 3-4. p.

Lippay Gyula: A tutzingi kastély regényhőse... *Színházi Élet* XX. 1930. XI. 9-15. 46. sz. 58-60. p. 5 ill.
309/2011.05.OSzK.x

n.: Das Testament des Herrn von Nemes. *Der Cicerone*, Berlin; Leipzig XXII. 1930. Heft 23-24. 623-624. p.

Paizs Ödön: Müncheneri emlék Nemes Marcell kincses palotájából. *Magyarország* XXXVII. 1930. X. 30. csütörtök 247. sz. 7. p. 1 ill. [Förstner Dénes rajza: Nemes Marcell a halottas ágyon]

P[etrovics] E[lek]: In Memoriam. Nemes Marcell. *Magyar Művészet* VI. 1930. 8. sz. 560-561. p.

Rosenthal, Erwin: Marzell von Nemes †. *Der Cicerone*, Berlin; Leipzig XXII. 1930. Heft 23-24. 581-582. 69. p. 1 ill.: arcképével
Angol nyelvű kivonattal

Wendland, Hans: Marzell von Nemes †. *Kunst und Künstler*, Berlin XXIX. 1930. XII. Heft 3. 118-120. p. 1 ill.: arcképével

Wilm, Hubert: *Schloss Tutzing am Starnberger See (Bayern). Verkäuflich aus dem Nachlass Marzell von Nemes*. München: Nachlassverwaltung Marzell von Nemes; G. Hirth Verlag AG., Post 1930. 16 p. 20,3 ill. Térképpel
7567=00099890; 7567/a=00002223

*Das Schicksal der Sammlung Nemes. *Antiquitäten-Rundschau* XXVIII. 1930. Nr.? 340. p.
Forrás. Nemes kiáll.Bp.2011. 180. p.

*Zum Tode Marzell Nemes. *Antiquitäten-Rundschau* XXVIII. 1930. Nr.? 346-347. p.
Forrás. Nemes kiáll.Bp.2011. 180. p.

*Marcel de Nemes. *Art News* 1930. XI. 1. 14. p.
Forrás. Nemes kiáll.Bp.2011. 180. p.

A temetés. [Rövid hír Nemes Marcell temetéséről.] *Az Est* XXI. 1930. X. 30. 4. p.

[Gyászjelentés Nemes Marcell haláláról.] *Az Est* XXI. 1930. X. 30. 6. p.

Nemes Marcell 21,320.000 márkára becsülte vagyonát. *Az Est* XXI. 1930. XI. 23. vasárnap 267. sz. 6. p.

[Végrendeletben felkért szakértői bizottság tagjai: Petrovics Elek, Meller Simon, Max Friedländer, Hermann Drey]

Arc.x.

Meghalt Nemes Marcell, a híres műgyűjtő, aki 1911-ben 80 képből álló gyűjteményt ajándékozott Kecskemétnek s a város díszpolgárává választotta. *Kecskeméti Közlöny* XII. 1930. X. 30. csütörtök 247. sz. 2. p.

Forrás: Kecskeméti életrajzi lexikon 194. p. és Lexikon 65.p. 618/2011.OSzK.x

Nemes Marcell meghalt. *Képzőművészet* IV. 1930. XII. 35. sz. 242. p. [16 sorban]

Nemes Marcel, a világhírű magyar műgyűjtő kedden délután váratlanul meghalt. A nemzet halottjaként temetik pénteken a Szépművészeti Múzeum előcsarnokából. – Petrovics Elek Nemes Marcel végrendeletéről. *Magyar Hírlap* XL. 1930. X. 29. szerda 246. sz. 5. p.

Nemes Marcel október 28-án meghalt. *Magyar Iparművészet* XXXIII. 1930. 216. p. [rövid hír 9 sorban]

Keresik Nemes Marcell végrendeletét, amelyben állítólag a magyar nemzetet jelölte meg főörökösének. *Magyarország* XXXVII. 1930. X. 30. csütörtök 247. sz. 7. p.

Nemes Marcel hagyatékának aukciója. *Művészeti Szalon* Kolozsvár VI. 1930. VII-VIII. 7-8. sz. 20. p.

Nemes Marcell meghalt. – **Herman** Lipót: Nemes Marcell. *Pesti Napló* LXXXI. 1930. X. 29. szerda 246. sz. 7-8. p. ill.

[Ill.: Herman Lipót rajza]

308/2011.05.OSzK.x

Eltemették Nemes Marcellt. *Pesti Napló* LXXXI. 1930. XI. 1. szombat 249. sz. 8. p. 2 ill.

Nemes Marcell, Dr. **Hoffmann** Edit, a Szépművészeti Múzeum igazgatóőrének sziluett-képe. *Pesti Napló* LXXXI. 1930. XI. 6. csütörtök 252. sz. 11. p. 1 ill.

Nemes Marcell adósságai nagyobbak, mint vagyona. *Reggeli Újság* II. 1930. XI. 3. hétfő 46. sz. 1-2. p.

Ld. még: Általános gyűjteménytörténet

Ma temetik Pesten Nemes Marcellt, akit a vásárhelyi Golyósboltból indult el tüneményes karrierje felé. – Nemes Marcell, a nemzet halottja ötven évvel ezelőtt a vásárhelyi Gorssman-cég segédje volt. *Vásárhelyi Reggeli Újság*, Hódmezővásárhely XXVI. 1930. X. 31. péntek 251. sz. 1. p.

Forrás: Németh, 2009. 188. p.

311/2011.05.OSzK.x

1931

Collections Marczell von Nemes. Catalogue des Tableaux. 1. Catalogue des tableaux. 2. Textilien, Skulpturen, Kunstgewerbe.* Amsterdam, Mensing & Fils (Frederick Muller & Cie) – Berlin, Paul Cassirer. [Catalogue par] Max J. **Friedländer. [Auction par] Hugo **Helbing**, Paul **Cassirer**. Munich: Hugo Helbing; Amsterdam: Mensing & Fils (Frederik Muller & Cie); Berlin: Paul Cassirer, 1931. 8, 51 p. + 163 p. 100 ill. + 26 p.: 40 ill.

Bevezetés német nyelven

Exposition: [München] Munich, L'Hotel-von Nemes. 1931. VI. 8-15.

Vente: [München] Munich, Hugo Helbing – Salle, Tonhalle. 1931. VI. 16-19.

MÜNCHEN, Helbing, 1931=162544, 162545, 162547

Sammlung Marczell von Nemes. 2. Textilien, Skulpturen, Kunstgewerbe.* [Katalog von] Max J. **Friedländer. Auktionsleitung: Hugo **Helbing**, Paul **Cassirer**. Amsterdam: Mensing & Sohn (Frederik Muller & Co); Berlin: Paul Cassirer; München: Hugo Helbing, 1931. 10, 163 p. 100 t.

Ausstellung in Hause Marczell von Nemes, München, Leopoldstrasse 10. 1931. VI. 8-15.

Versteigerung in der Tonhalle in München, 1931. VI. 16-19.

MÜNCHEN, Helbing, 1931=84431

Ismerteti:

Deutsch, Werner R.: Sammlung Nemes. *Die Weltkunst*, Berlin V. 1931. V. 24. Nr. 21. 1-3. 8. 12. p. 5 ill. 25615-00197358.x

Eckstein, Hans: Auktionsnachrichten. Die Sammlung M. von Nemes. *Kunst und Künstler*, Berlin XXIX. 1931. V. Heft 8. 334-335. p. 6 ill.

Eckstein, H[ans]: Auktionsnachrichten. Die Auktion der Sammlung M. von Nemes. *Kunst und Künstler*, Berlin XXIX. 1931. VII.

Heft 10. 407-408. p.

Friedländer, Max J[akob]: Zur Auktion der Sammlung M. v. Nemes. 1. Die Gemälde. *Pantheon*, München VII. 1931. 141-146. p. 9 ill.

Falke Otto v.: Zur Auktion der Sammlung M. v. Nemes. II. Die Plastik und das Kunstgewerbe. *Pantheon*, München VII. 1931. 146-153. p. 7 ill.

***Hubert**, Wilhelm: Wie Nemes nach München kam. *Münchener Neueste Nachrichten* 157. 1931. ?

*Der „Nemes“-Auktion in München. *Augsburger Postzeitung* 1931. VI. 18. 5. p. Forrás. Nemes kiáll. Bp. 2011. 180. p.

*Der „Nemes“-Auktion – 3. Tag. *Augsburger Postzeitung* 1931. VI. 20. [Stadtarchiv, München, ZA Personen nr. 361.]

Forrás. Nemes kiáll. Bp. 2011. 180. p.

**Kunst und Künstler*, Berlin XXX?. 1930-31. 355. p.

**Kunst und Antiquitäten-Ztg.* XXXIX. 1931. 14. sz. 220. p.

*Nemes árverés, München. *Pesti Napló* képes melléklete 1931. VI. 21. 11. p. ill.

München, Die Auktion Nemes. *Pantheon*, München VII. 1931. VII-XII. 351-352. p.

*A Nemes-gyűjtemény aukciója. *Ujság* VII. 1931. IV. 26. vasárnap ?sz 21. p.

Forrás: Elek Artúr 533/2011.OSzK.x

Per a Nemes-hagyaték ellen. *Művészeti Szalon*, Kolozsvár VI. 1931. IX-XII. 9-12. sz. 29-30. p.

Nemes Marcel hagyatékát hat millió márka adósság terheli és a müncheni aukció csak három és félmilliót jövedelmezett... *A Reggel* X. 1931. VI. 22. hétfő 25. sz. 9. p.

[interjú Egry Aurél udvari tanácsossal, Nemes Marcel végrendeltének végrehajtójával]

Ld. még: Általános gyűjteménytörténet

Venturi, Lionello: Nella collezione Nemès. *L'Arte*, Torino XXIV. NS. II. 1931. V. Fasc. 3. 250-266. p. 4 ill.

Wendland, Hans: Marczell von Nemes †. *Kunst und Künstler*, Berlin XXIX. 1931. XII. 1. Heft 3. 118-120. p. arcképpel
Fi 73

*Nemes Marcell... *Magyar Hírlap* 1931. VII. 17.
MNG Adattár 22748/1987:elveszett! 233/2018OSzK

1932

Meller Simon: Marczell von Nemes. *Zeitschrift für bildende Kunst*, Leipzig LXV. 1931-1932. 25-30. p. 5 ill.

1933

Elek Artúr: A festő Nemes Marcell. Gustinus Ambrosi, bécsi szobrász. Az Ernst-múzeum kiállítása. *Ujság* IX. 1933. X. 15. vasárnap 235. sz. 8. p.
619/2011.OSzK.x

Sammlung Marczell von Nemes. 2. Abteilung. Gemälde, Skulpturen, Textilien, Kunstgewerbe und Möbel. Vorwort **Meller** Simon. Auktionsleitung: Hugo **Helbing**. München: Hugo Helbing, 1933. 8,75 p. XLI t.: 121 ill.

Ausstellung in der Galerie Hugo Helbing München. 1933. X. 27-30.

Versteigerung im Auftrage der Testamentsvollstrecker des Nachlasses in der Galerie Hugo Helbing München. 1933. XI. 2.

MÜNCHEN,Helbing.1933.a=00002339

Ismerteti:

A Munich, le 2 novembre, chez Hugo Helbing... *Le Bulletin de l'Art Ancien et Moderne* 1933. XII. N° 801. 437-438. p. 2 ill.

Meller, Simon: Die zweite Auktion Nemes. *Pantheon*, München XII. 1933. X. Heft 10. 323-324. p. 2 ill., [I.] t.

Jánoshalmi Nemes Marcell magyar képgyűjteménye. 1. rész. Előszó: **Petrovics** Elek. Budapest: Ernst-Múzeum; Légrády testvérek nyomdai műintézete, 1933. 3-4. p. teljes füzet: 11 p. VIII, 1 t (Az Ernst-Múzeum Aukciói, 47.)

126 tárgy

Kiállítás: 1933. XI. 26. – XII. 3. Aukció: 1933. XII. 4.

126 tárgy

BUDAPEST,Ernst.1933.=00227866/coll.2

Ismerteti:

[Elek Artúr] (e. a.): Nemes Marcell magyar képgyűjteménye. Az Ernst-múzeum aukciója. *Ujság* IX. 1933. XI. 26. vasárnap 269. sz. 7. p.

Forrás: PIM.941/2012.OSzK.x

Farkas Zoltán: Budapesti levél. *Forum*, Pozsony IV. 1934. 1. sz. 36. p.

Hírek. Nemes Marcell hagyatéka. *Forum*, Pozsony III. 1933. 11-12. sz. 366. p.

1934

Jánoshalmi Nemes Marcell magyar képgyűjteménye. II. rész. Előszó: **Petrovics** Elek. Budapest: Ernst-Múzeum kiadása; Légrády Testvérek nyomdai műintézete, 1934. 15 p. 1, VIII t. (Az Ernst-Múzeum aukciói, 49.)

Kiállítás: 1934. IV. 15. – 22. Aukció: 1934. IV. 23.

[műtárgyjegyzék; 147-182. tételek: Nemes Marcell festményei]

Budapest, Ernst, 1934.=00227866/coll.2

Előszó újraközlése:

Petrovics Elek: Nemes Marcell. I. (Halála alkalmából való megemlékezés). (1930). II. (Előszó magyar képeinek aukció-katalógusához). (1933). In: *Élet és művészet*.

Budapest: Athenaeum kiadása, 1937. 203-205, 205-208. p.

Ismerteti:

Farkas Zoltán: Budapesti levél. *Forum*, Pozsony IV. 1934. 1. sz. 36. p.

Hírek. Nemes Marcell gyűjteményének második árverése. *Forum*, Pozsony /Bratislava IV. 1934. 5-6. sz. 185. p.

[**Mihályfi** Ernő] (**m--i.**): A „KUT” fiatal művészei a Nemzeti Szalónban. Nemes Marcell magyar gyűjteménye. *Magyarország* XLI. 1934. IV. 15. vasárnap 84. sz. 4. p. [említi]

Arc.x. 150/2019.OSzK:stornó

Újraközlés:

Mihályfi Ernő: *Művészek, barátaim. Válogatott képzőművészeti írások*. Sajtó alá rendezte: **Filo, Balogh** György. Az előszót írta: Pátzay Pál. Budapest: Corvina Kiadó; Gyoma: Kner Nyomda, 1977. 84-85. p. (Művészet és elmélet)

Felelős szerkesztő: **Szabadi** Judit

ISBN 963-13-0065-X

Eredeti közlések: 1934

SzmAdattár

*J. Nemes Marcell árverésről. *Gyilokjáró* 1934. IV-VI. 110-117. p. rövid hír?

312/2011.05.19. OSzK: nincs ilyen!FSzEKvt.:nincs ellenőrizni a forrást!

(**S. L.**): Nemes Marcel képgyűjteményének aukciója az Ernst-Muzeumban. *Pesti Hírlap* LVI. 1934. IV. 15. vasárnap 84. sz. 6. p.

13/2009.01.19.OSzK.x, Arc.x.

A II. Nemes Marcel aukció. *Képzőművészet* VIII. 1934. V-VI. 72-73. sz. 120. p. [7 sorban] 3 ill.: 113. 115. 116. p.

Hírek. Nemes Marcell hagyatéka és a Szépművészeti múzeum. *Forum*, Pozsony IV. 1934. 3. sz. 72. p.

Meier-Graefe, [Julius]: A Greco-imádó. *Pásztortűz* XX. 1934. IX. 15-30. 17-18. sz. 350-351. p.

433/2011.06.OSzK.x

1936

Farkas Imre: A halhatatlan törzsvendég. *Pesti Hírlap* LVIII. 1936. V. 21. csütörtök 117. (18.955). sz. 11. p.

[Budapest: Oktogon, Abbázia kávéház. Tagjai között a felsorolásban]

599/2011.OSzK.x. Forrás: MTA.MI.Adattár

Ki festette: Szinyei-Merse Pál, vagy Gabriel Max? A Szépművészeti Múzeum nem fogadott el egy képet, amelyet Nemes Marcel örökségéből kapott. [**Meller** Simon nyilatkozata] *Újság* XII. 1936. I. 5. szerda 5. sz. 6. p.

1937

Petrovics Elek: Nemes Marcell. I. (Halála alkalmából való megemlékezés). (1930). II. (Előszó magyar képeinek aukció-katalógusához). (1933). In: *Élet és művészet*. Budapest: Athenaeum kiadása, 1937. 203-205. 205-208. 209. p.

1938

Uhde, Wilhelm: *Von Bismarck bis Picasso. Erinnerungen und Bekenntnisse*. Zürich: Verlag Oppecht, 1938. 153-154. p.
22401=00181796

1939

[**Hekler Antal**] Magyar György: Tintoretto Kecskeméten. *Napkelet* XVII. 1939. VI. 6. sz. 532. p.
Nemes Marcell gyűjtemény
Forrás: Sümegi .22/2017.OSzK.x

1942

Csikós Tóth András: Egy képzelt látogatás a kecskeméti képtárban. *Hajnalodik* V. 1942. 10. sz. 298-301. p.
[nem említi, hogy Nemes Marcell gyűjtemény volt]
Forrás: Kecskeméti életrajzi lexikon 194. p.

1945

A Szinyei Merse Társaság jubiláris kiállítása. Előszó: **Petrovics Elek**. [Rendezte: Szinyei Merse Pál Társaság]. Budapest: Mű- és Régiségkereskedelmi Vállalat, 1945. [12] p.
Budapest, Mű- és Régiségkereskedelmi Vállalat, volt Ernst Múzeum. 1945. XI. 14. – 25. 166 mű
Az előszó az 1945. július 6-án megtartott ünnepélyes emlékülésre tervezett előadás szövege Tiszteletbeli tagok és a rendes tagok között: ... **Jánoshalmi Nemes Marcell** †, et al.
Budapest 44/17.coll.3.x
Említés:
Fényes kiállítással ünnepli meg Szinyei Merse Pál századi [1945. VII. 4.] születésnapját. *Kis Ujság* 1945. VI. 3. vasárnap 51. sz. 2. p. [31 sorban]
Kiállítóhelyek programjából 1945-1953. Összeállította: **Józsa Ágnes**. *Kritika* XXVII. 1989. VIII. 8. sz. 16. p. [rövid idézettel]

1946

Meller Simon: *A Japán-kávéház művészasztala = „Artits corner” in the Japan coffee-house = Kružok predstavitelej iskusstva i literaruty v kafè „Âpan” – La table des artistes au café Japonais*. Budapest: Budapest Székvárosi Irodalmi és Művészeti Intézet; Budapest székesfőváros háziyomdájja, 1946. 6 p. 12 ill. (A „Budapest” könyvtára, 6. / szerkeszti Lestyán Sándor)
Angol – orosz – francia nyelvű kivonattal
Pólya Tibor rajzaival
4927=37569: hiány
MNG:D.953=20000157 „Genthon István / 1947” tulajdonosi ceruza-bejegyzéssel
Meller Simon: *A Japán-kávéház művészasztala = „Artists corner” in the Japan Coffee-House = Kružok predstavitelej iskusstva i literaruty v Kafè „Âpan” = La table des artistes au Café Japonais*. *Budapest* II. 1946. XII. karácsonyi 12. sz. 440-443. 490. 492. 493. p. 11 ill.
Angol, orosz, francia nyelvű kivonattal
Pólya Tibor rajzaival
[Nemes Marcellről készített rajz illusztrálva: 441. p.]

1952

Wilm, Hubert: *Madonnen, Engel, Sterne. Erinnerungen eines Kunstsammlers*. Wien; Bad Bocklet; Zürich: Walter Krieg Verlag, 1952. 114-215. p.
22765=00180429 I.em.

1953

***Drummer**, Josefranz: *Tutzing und sein Schloss. Geschichtliche Eposiden aus 12. Jahrhunderten*. München: Münchner Merkur, 1953. 41. p. ill.
Forrás: Németh, 209. 188. p. Nincs meg!

1957

Rippl-Rónai József emlékezései. Beck Ö. Fülöp emlékezései. Az előszót, jegyzeteket írta, az emlékezéseket és leveleket sajtó alá rendezte: **Farkas Zoltán**. Budapest: Szépirodalmi Könyvkiadó; Kossuth Nyomda, 1957. 453 p. 24, 31 ill. (Magyar századok)
9506/1.a=9393
Szépművészeti Múzeum, **Petrovics Elek**, **Térey Gábor**, **Hoffmann Edith**: 32. 34. 36. 40. 42. 46. 98. 99. 122. 126-128. 135. 140-144. 409-410. 411-415. 431. 437-440. 445. p.
Nemes Marcell: 43. 63. 112. 124. 135. 439. p.

Ferenczy Béni: A Szépművészeti Múzeum Grafikai Gyűjteményének kiállítása a Múzeum fennállásának 50. évfordulója alkalmából. *Művészettörténeti Értesítő* VI. 1957. 1. sz. 50. p.
[Múzeumtörténeti bevezetésben a felsorolásában szerepel.]

Újraközlése:

Ferenczy Béni: A Szépművészeti Múzeum Grafikai gyűjteményének kiállítása a múzeum fennállásának ötvenedik évfordulója alkalmából. In: *Írás és kép*. Szerkesztette: **Hubay Miklós**. Utószó: **Genthon István**. Budapest: Magvető *Könyvkiadó, 1961. 48. p.

1958

Herman Lipót: *A művészasztal*. Budapest: Képzőművészeti Alap Kiadóvállalata; Athenaeum, 1958. 91. 98. 117-120. 125. p. 2 ill.; 11. ill.
Főszerkesztő: D. Fehér Zsuzsa
Lektor: Gyöngyi László
Felelős szerkesztő: N. Újvári Magda
M 1166/9.a=00185240.x

1967

Gerelyes Ede: *A magyar múzeumügy a két forradalom időszakában (1918-1919). Tanulmány és dokumentumkötet*. Budapest: Muzeumok Rota-üzeme, 1967. 417 p.
7096=38297
[jegyzőkönyvek másolataival]

1969

Kisfaludi Strobl Zsigmond: *Emberek és szobrok*. Megjelent a mester 85. születésnapja tiszteletére. Budapest: Képzőművészeti Alap Kiadóvállalata, 1969. 237,2 p. illusztrált
12389=65945
[A visszaemlékezésben több helyen említi a Szépművészeti Múzeumban lévő műveit, Petrovics Eleket, Térey Gábort: 113. 152. 161. 194. 230. 233. p. Petrovics Elek mellszobra, 1926.: 98.p.illusztrálva; Dr Sztrakoniczky Károly múzeumi segédőrt: 51. p.; Nemes Marcellt. 40-41. p.]

Sz. A.: Műkincseink. El Greco: Férfi-tanulmányfej. *Múzeumi Magazin* III. 1969. 4. sz. 18. p. 1 ill.

Ld. még Régi Képtár

1970

Géber Antal: *Magyar gyűjtők*. II. [Kézirat]. [Közreadja: **Tóth** Melinda.] Budapest: [1970?]. 172-177. p.

Szépművészeti Múzeum Könyvtára 15331/2=00049985 raktári jelzeten

Kunszery Gyula: Kedves Élet és Tudomány! Negyven évvel ezelőtt, 1930. október 28-án hunyt el Nemes Marcell... *Élet és Tudomány* XXV. 1970. X. 30. 44. sz. 2066. p.

1971

Festészetünk a századfordulón. Kiállítás Nemes Marcell hagyatékából. Kecskemét, Katona József Múzeum, 1971. IX. 25. – X. 31. A kiállítást rendezte, katalógus: **Sümegei** György.

Kecskemét: Katona József Múzeum, 1971. Leporello: 8 p. 5 ill.

Kecskemét 2/11=75059

Forrás: Kecskeméti életrajzi lexikon 194. p.

1972

Mikola András: *Színek és fények. Egy nagybányai festő emlékei.* Az előszót és a jegyzeteket írta: Banner Zoltán. Kolozsvár: Dacia Könyvkiadó, 1972. 107-110. p.

Ismerteti:

R. Gellér Katalin: egy nagybányai festő emlékei. Mikola András: *Színek és fények.* *Művészet* XV. 1974. IV. 4. sz. 45. p.

**Nemes Marcell hagyatéka*

Kiskunhalas, Thorma János Múzeum. 1972

Forrás:

A múzeumok 1972. évi kiállítási tervei. (Kiegészítő anyag Gönyei Antal főosztályvezető 1972. február 11-én tartott sajtótájékoztatójához). Kiadja a Központi Múzeumi Igazgatóság

Propaganda és Népművelési Csoportja. Budapest, 1972. Sokszt. 11. p.

SzM Könyvtár/Adattár.x.

1973

Bálint Lajos: Nemes Marcell. In: *Ecset és véső.* Budapest: Szépirodalmi Könyvkiadó; Zrínyi Nyomda, 1973. 193-199. p.

Felelős szerkesztő: **Pintér** József

12871= 00081798

***Moffett**, Kenworth: *Meier-Graefe as art critic.* München: Prestel; Passau: Passavia, 1973. 183. 351. p. (Studien zur Kunst der 19. Jahrhunderts, 19.)

ISBN 3-7913-0351-1

12090/12=

1975

Sümegei György: Nemes Marcell, a műgyűjtő. Adalékok a magyar műgyűjtés századeleji történetéhez = Marcell Nemes, le collectionneur. Données supplémentaires à l'histoire des collections d'objets d'art datant du début du siècle = Der Kunstsammler Marcell Nemes.

Beiträge zur Geschichte der ungarischen Kunstsammlung Anfang des Jahrhunderts. *Cumania.*

Acta Museorum ex Comitatu Bács-Kiskun = Bács-Kiskun Megyei Múzeumok Közleményei, III. Historia, Kecskemét 1975. 275-304. p. 48 ill.

[Függelék: Nemes Marcell hagyatéék jegyzéke: 297-300. p. 80 tétellel; francia – német ny. kivonattal]

Forrás: Kecskeméti életrajzi lexikon 194. p.

Kiállítási helyiségek hiánya miatt a közönség még ma sem láthatja ... Nemes Marcell-féle hagyatékat... Oltványi Imre gyűjteményét... *Forrás*, Kecskemét II. 1975. I. 1. sz. 93. p. [11 sorban]

Forrás: Magyar Tudományos Akadémia.MI.töredék.N.A.2012.

1979

***Harasztiné Takács** Marianna: Contribution à l'histoire de la collection Greco au Musée = Adalékok Greco képeinek történetéhez. *Bulletin du Musée Hongrois des Beaux-Arts* 53. 1979. 115-124. 287-293. 7 ill.

1980

Egry József arcképe. Egry József írásai. Írások Egry Józsefről. Válogatta és szerkesztette: **Fodor** András; a képeket válogatta és a jegyzeteket összeállította: **Szabó** Júlia. Budapest: Magyar Helikon, 1980. 29. 187. p.

ISBN 963-207-023-2

13971=00081315

Eredeti közlés: *Magyar Művészet* 1948.

Ismerteti:

Bodri Ferenc *Jelenkor* XXIII. 1980. 7-8. sz. 711-712. p.

Falus Róbert *Népszabadság* XXXVIII. 1980. VI. 24. 146. sz. 7. p.

Göncz Árpád *Élet és Irodalom* XXIV. 1980. X. 18. 42. sz. 11. p.

Salamon Nándor *Somogy*, Kaposvár VIII. 1980. 4. sz. 108-110. p.

1981

Magyar művészet 1890-1919.* Szerkesztette: **Németh Lajos. Budapest: Akadémiai Kiadó, 1981.

1982

Illyés Mária: Japán kávéház művészasztala. – Művészet. In: *Budapest enciklopédia.*

Főszerkesztő: **Tóth** Endréné. Képszerkesztő: **Bertalan** Vilmos. 3., átdolgozott, bővített kiadás. Budapest: Corvina Kiadó; Franklin Nyomda, 1982. 154. 243. p.

Felelős szerkesztő: **Kerégyártó** István

ISBN 963-13-1248-8

Eredeti kiadás: 1970

14388=00000551

1983

Farkas István festőművész állandó kiállítása a Kecskeméti Galériában. [Bevezető:

Sarkantyú Mihály]. Szerkesztette: **Simon** Magdolna. Kecskemét: Kecskeméti Galéria; Bács-Kiskun megyei Múzeumigazgatóság; Petőfi Nyomda, 1983. [32] p. 17 ill. (A Kecskeméti Galéria kiadványai, 1. / Szerkesztette: Simon Magdolna ISSN 0231-4266)

Joseph **Roth**, André **Salmon** [Bálint Jenő fordításában] idézetekkel

Borítócím: *Farkas István*

Angol – német – francia nyelvű kivonattal

14 festmény, 45 grafika, 3 vázlatfüzet (42, 26, 10 lappal)

Kecskemét 7/1=00038829 és Csorba pld.

További kiadások?

Kecskeméti Képtár új állandó kiállítása

21 festmény, 36 grafika, vázlatfüzetek

Kecskeméti Képtár állandó kiállításai: Tóth Menyhért életműkiállítása – XIX-XX. századi magyar képzőművészet – Zománcművészeti kiállítás

Rendezte: **Bánszky Pál**, **Simon Magdolna**, **Pap Gábor**

Kecskemét, Kecskeméti Képtár – Cifrapalota. 1983. X. 8.

Ismerteti:

Bánszky Pál: Képtár Kecskeméten. *Művészet* XXIV. 1983. XI. 11. sz. 34-37. p. 6 ill.

Vörös asztal, 1931

Heltai Nándor: Képtár-köszöntő. *Petőfi Népe*, Kecskemét XXXVIII. 1983. X. 7. péntek 237. sz. 5. p. 2 ill. [említi]

Heltai Nándor: Képernyő. „Bács-Kiskun megyei nap”. *Petőfi Népe*, Kecskemét XXXVIII. 1983. X. 13. csütörtök 242. sz. 5. p. [említi]

Németh Lajos: Képtár együttes a Cifrapalotában. – **Sümegei György**: Kis kecskeméti képtártörténet. Nemes Marcell és Glücks Ferenc emlékére. *Forrás*, Kecskemét XV. 1983. IX. 9. sz. 49-50. 51-54. p. 6 ill. [említi és ill.]

Közelednek az 1930-as évek

Simon Gy. Ferenc: Farkas István, Nagymama és unokája. *Képes újság* XXV. 1984. I. 28. 4. sz. 13. p. 2 ill.

Nagymama és unokája, 1930-as évek

Önarckép

Heltai Nándor – **Koloh Elek**: A rendezők véleménye. Azért ajánlom, mert... **Bánszky Pál**, **Simon Magdolna**, **Pap Gábor** ... *Petőfi Népe*, Kecskemét XXXVIII. 1983. X. 9. vasárnap 239. sz. 5. p. 3 ill.

Nagymama és unokája, 1940 körül

1984

Mravik László: A magyar műgyűjtés – különös tekintettel 1945 utáni helyzetére és társadalmi összefüggéseire. *Múzeumi Közlemények* 1984. 1. sz. 57-69. p. 3 ill.

Életutam. Onódi Béla festőművész visszaemlékezései. Összeállította: **Onódiné Deisinger Margit**. Szentendre: Pest megyei Múzeumok Igazgatósága, PMKK sokszorosítója, 1984. 47. p.

Lektorálta: **Tóth Antal**, **Mucsi András**

ISBN 963-7521-27-5

Onódi Béla (1900-1991) festőművész a Szentendre Festők Társasága/Szentendrei Művésztelep alapító tagja (1928-1991-ig). **Nemes Marcell** ígéretet tett, hogy a Művésztelepnek átengedi a Pap szigetet, de halála megakadályozta ebben
12359=00070470

Simon Magdolna: A főtér. Hetven évig hanyódott. *Magyarország* XXI. 1984. V. 13. 20.(1060.) sz. 26. p. 1 ill.
620/2011.OSzK.x

1985

Dörnyei Zoltán: *A magyar műkereskedelem 1945 előtt*. Budapest: [ELTE], 1985. 17. 24. 47. 83. 117. 118. 171-174. 195. p.

Egyetemi szakdolgozat. Kézirat

Bíráló tanár: **Németh Lajos**

Szépművészeti Múzeum könyvtára 16541=00117231

Magyar művészet 1919-1945*. I. Szerkesztő: **Kontha Sándor. Budapest: Akadémiai Kiadó, 1985.

1986

*Unter Marzell von Nemes ein Mittelpunkt der Kunstwell. In: *Schloss und Akademie Tutzing*. Hrsg. Von Claus-Jürgen **Roepke**; mit Beitr. von Gerhard **Bogner**, et al. München: Süddeutscher Verlag, 1986. 49-57. p. 415 ill.
ISBN 3-7991-6309-3

1988

*Mravik László: előadás...

Budapest, Magyar Nemzeti Galéria, 1988. XI. előadás, hangszalagon, kéziratban. In: Budapest, Magyar Nemzeti Galéria Adattára.

Ifj. Gyergyádesz László: „A földnek szíve van”. Tizenöt éves a Kecskeméti Képtár. *Forrás*, Kecskemét XXX. 1988. X. 10. sz. 91-96. p.

Hoffmann Edith: Nemes Marcell. 1930 előtt. Árnrajz. In: **Tolnai Gábor**: *Árnyból szőtt lelkek. Hoffmann Edith sziluettei*. Az árnyékrajzról szóló tanulmányt írta: Rózsa György. Budapest: Corvina Kiadó; Szekszárd, Szekszárdi Nyomda, 1988. 22. kép (Írisz)

1989

Mravik László: Védett-e, ami védett? Avagy: hasznos-e az országnak a műgyűjtés? *Kritika* XXVII. 1989. IX. 8. sz. 10-15. p. 9 ill.
16398/1=00006012x

1990

Perneczky Géza: Nyolcvan év száraz kenyéren. Vészcsengő. *Magyar Nemzet* LIII. 1990. IV. 9. hétfő 83. sz., melléklet: 7. p.
515/2011.OSzK.x

Sümei György: A Glücks-gyűjtemény. Farkas István emlékére. *Belvedere* II. 1990. 3. sz. 4-5. p. 3 ill.
[Glücks Ferenc gyűjteménye, Kecskeméti Képtár, említi Nemes Marcell gyűjteményét is]

1991

***Barkóczy István**: El Grecos Gemälde in Ungarn zu Beginn des 20. Jahrhunderts . In: *Hommage à el Greco = Tisztelet El Grecónak. 37 kortárs magyar művész alkotása a festő születése 450. évfordulójának tiszteletére valamint tanulmányok el Grecóról*. Szerkesztette: **Barkóczy István**. Szerzők: Jose **Alvarez Lopera**, **Hegyi Lóránd**, et al.

Budapest: Szépművészeti Múzeum; Balanyi és Tsa Textprint Nyomda, 1991. 69-84. 9. ill.
ISBN 963 7441 40 9

Budapest, Szépművészeti Múzeum, 1991. VII. 10. – X. 29.

Budapest 16/70=88425

Hommage à El Greco. 37 contemporary Hungarian works of art made on honour of the 450th anniversary of the painter's birth and essays on El Greco = 37 obras de artistas húngaros contemporaneos en ocasión del 450 aniversario del nacimiento del pintor y ensayos sobre El Greco = 37 Werke ungarischer Gegenwartskünstler anlässlich des 450. Geburtsjahr. Edited by István **Barkóczy**. Contributors Jose **Alvarez Lopera**, **Hegyi Lóránd**, ..

Budapest: Szépművészeti Múzeum; TaxDruck Nyomdaipari Kft., 1991. 227 p. ill.

ISBN 963 7441 39 5

Budapest 16/70.a=7439

Meghívó, képeslapok

Ismerteti:

K. M.: Tisztelet El Greconak. *Élet és Tudomány* XLVI. 1991. VIII. 23. 34. sz. 1080. p.

Molnár Mária: „Homage El Greco”. Kiállítás a Szépművészeti Múzeumban. *Új Művészet* II. 1991. XII. 12. sz. 66-67. p. 2 ill.

Szegő György: El Greco, itt és most. *Kritika* XXIX. 1991. XII. 12. sz. 46-47. p.

Mravik László: A hatvanas évek magyar műgyűjtése. In: *Hatvanas évek. Új törekvések a magyar képzőművészetben. Kiállítás a Magyar Nemzeti Galériában*. Szerkesztette: **Nagy Ildikó**. Budapest: Képzőművészeti Kiadó; Magyar Nemzeti Galéria; Ludwig Múzeum, 1991. 33-40. p.

A műtárgylistát összeállította és a kiállítást rendezte: **Beke** László, **Dévényi** István, **Horváth** György

A dokumentumfotókat válogatta: **Nagy Ildikó**

Budapest, Magyar Nemzeti Galéria, 1991. III. 14. – VI. 30.

Budapest 27/

Ismerteti:

Láncz Sándor: Hatvanas évek. Új törekvések a képzőművészetben. Kiállítás a Magyar Nemzeti Galériában... *Ars Hungarica* XX. 1992. 2. sz. 104-106. p.

1992

Barkóczi István: Nemes Marcell, El Greco festményének gyűjtője. In: Társulati előadások ismertetése 1990-1991. 1990. november 28. *Henszlmann-Lapok, a Magyar Régészeti és Művészettörténeti Társulat közlönye* Nr. 3. 1992. 6. p.

Eredeti előadások: El Greco konferencia, Kréta, 1990. IX.

Budapest, Magyar Régészeti és Művészettörténeti Társulat, 1990. XI. 28.

Németh István: Műgyűjtő és mecénás. Életében vált legendává. *Köztársaság* I. 1992. VIII. 14. 18. sz. 85-87. p. 3 ill.

1995

***Barkóczi** István: Marzell Nemes as collector of El Greco paintings. In: *El Greco of Crete: praktiká tou diethnoús epistemonikou sunedriou pou organotheke me aforme ta 450 hrónia apó te génese tou zografou*. Eráklio 1-5. septembríou 1990 = *Proceedings of the international symposium held on the occasion of the 450th anniversary of the artist's birth*. Iraklion, Crete, 1-5 september 1990. Ed.: Nikos Hatzēnikolaou. Iraklion: Municipality of Iraklion; Demos Erakleíou, 1995. 551-565. p.

[Evocation de la carrière du collectionneur hongrois Marzell von Nemes et note sur les dix-sept toiles du Greco qu'il posséda]

BHA; 8 8865 (1998)

18693=00064678

Soós Imre: Van Gogh képek egykor Magyarországon. (A magyar műgyűjtés történetéből). *Művészet és Barátai* V. 1995. IX-X. 4. sz. 16-19. p. 4 ill.

1996

Sármány Parsons Ilona: Jüdische Kunstmäzenatentum in Budapest und die Rolle der Künstler im Aufbruch zur Moderne = Zsidó származású polgárság mecénatúrája Budapesten a

századelőn. In: *Tanulmányok Budapest Múltjából*, XXV. 1996. A szerkesztőbizottság elnöke: **Buzinkay Géza**. Szerkesztő: **Szvoboda Dománszky Gabriella**. Budapest: Budapesti Történeti Múzeum; Budapest Főváros Levéltára, 1996. 249-268. p. (Budapest várostörténeti monográfiái, 34.)
ISBN 963-7096-52-3, ISSN 0238-5597
Magyar nyelvű kivonattal
4241/34=00163504.x

Schroeder, Veronika: Spanien und die Moderne – Marzell von Nemes, Julius Meier-Graefe, Hugo von Tschudi. In: *Manet bis Van Gogh. Hugo von Tschudi und der Kampf um die Moderne*. Hrsg. von Johann Georg Prinz von **Hohenzollern**, Peter-Klaus **Schuster**. Redaktion des Kataloges: Angelika **Wesenberg**. Ausstellung: Berlin, Nationalgalerie, Staatliche Museen zu Berlin; München, Neue Pinakothek, Bayerische Staatsgemäldesammlungen, 1996-1997. München; New York: Prestel-Verlag, 1996. 419-423. p. 7 ill.
ISBN 3-7913-1748-2
Berlin 13/108-00012760

1997

Válogatás a Nagybányai művészek leveleiből 1893-1944. Szerkesztette: **András Edit**, **Bernáth Mária**. A válogatást szakmailag ellenőrizte és a jegyzeteket írta: **Szűcs György**. Miskolc: MissionArt Galéria, 1997. 423 p. ill. (Nagybánya könyvek, 8.)
ISBN 963 8074 08 6
17918/8=127763

248. Thorma János - Réti Istvánhoz. Nagybánya, 1930. nov. 12. Magyar Nemzeti Galéria Adattár, ltsz.: 13667/60/9.: 287-288. p. [említi, Petrovics Eleket, Nemes Marcellt]

250. Ferenczy Noémi – Dutka Máriaéhoz. H.n., d.n. [postabélyegző: 1931. máj. 11.] MTAK Kézirattár, ltsz.: MS 4198/96.: 290. 292. p. [műtárgylistán 5. kép N.M. tulajdonában van.]

Don Péter: *Magyar zsidó históriák. Anekdota lexikon*. Szerkesztette és életrajzi lexikonnal kiegészítette **Raj Tamás**. Budapest: Makkabi; OPNI Nyomda, 1997. 17. 39. 40. 137. p.
ISBN 973 7475 28 1
FSzEKvt.x

1999

*HVG 1999. XII. 11. 49. sz. 117. p.

2000

***Horváth Hilda**: *Iparművészeti kincsek Magyarországon. Tisztelet az adományozónak*. Budapest: Athenaeum, 2000. 111 p. 63 t.
ISBN 963-9261-15-7
[Megjelent a Budapest, Iparművészeti Múzeum „Örökségünk őrzői” című kiállítása alkalmából.]

2001

Rédei Judit: Aukciós nagyüzem. Vaszary-rekord. *Figyelő XLV*. 2001. XII. 6. – 12. 49. sz. 32-33. p. 2 ill. [Farkas István kapcsán említi]

***Vajna Tamás**: El Greco újrafelfedezése. „Nemes gesztusok”. *HVG* 2001. IX. 1. 66-70. p. 5 ill.

2002

Ébli Gábor: Kortárs-gyűjtés a kilencvenes években: a fiatalok felfutása. *PrivArt*, a Kereskedelmi és Hitelbank Private Banking kiadványa 2002. 2. sz. 10-13. p. 4 ill. [említi]

***Németh** István: A generous gift or a healthy compromise? Some contributions to the background of the donation of a painting by El Greco = . *Bulletin du Musée Hongrois des Beaux-Arts* 97. 2002. 87-99. - p.

2003

Ifj. Gyergyádesz László: *Könyvecske a Kecskeméti Képtárról és a Cifrapalotáról / Führer zur Kecskeméter Gemäldegalerie und zum Schmuckpalast*. Kecskemét: Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Múzeumi Szervezete; Print 2000 Nyomda Kft., 2003. 9-10. 22-24. p. ill. Németre fordította: Gyergyádesz Zsuzsanna
A Kecskeméti Képtár megnyitásának 20. és a Cifrapalota felépítésének 100. évfordulójára / Zum 20. Jubiläum der Eröffnung der Kecskeméter Gemäldegalerie und zum 100. Jubiläum der Errichtung des Schmuckpalastes
ISBN 963-7192-17-4
Kecskemét 7/29=00179760

Mravik László: „...Hercegek, grófok, naplopók, burzsoák...” Száz év magyar képgyűjtése. In: *Modern magyar festészet 1892-1919*. Szerkesztő: **Kieselbach** Tamás; Társzerkesztő: **Kolozsváry** Marianna. Budapest: Kieselbach Galéria és Aukciósház, 2003. 10-33. p. 26 ill. F 2562/1=171307

Németh István: A flamand primitívektől a holland expresszionistákig. Nemes Marcell (1866-1930) németalföldi képgyűjteménye. *Múlt és Jövő* ÚF XIV. 2003. 4. sz. 107-117. p. 10 ill. 22967/14=169066
<https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=121543>

Németh István: Karácsonyi ajándék. Nemes Marcell a mecénás. *Lege Artis Medicinae* XIII. 2003. XII. 8. sz. 674-677. p. 4 ill.
<http://209.85.135.104/search?q=cache:6T2OiNJImc4J:www.lam.hu/folyoiratok/lam/0308/17.htm+%22Szil%C3%A1gyi+J%C3%A1nos+Gy%C3%B6rgy%22&hl=hu&ct=clnk&cd=116&gl=hu&client=firefox-a>
Újraközlése: 2015

2004

Várnai Vera: Szénnel s képekkel kereskedett. Nemes Marcell műgyűjtő, aki felfedezte Grecót a világnak. *Népszabadság* LXII. 2004. V. 4. kedd. 103/2. sz. 12. p. 1 ill.

Németh István: Legendák és tények. Jánoshalmi Nemes Marcell. [cikkelőzetes] *Artmagazin* II. 2004. VII. 3. sz. 84. p. 1 ill. – Legendák és tények. Jánoshalmi Nemes Marcellról I. Miért lett nemes – a Nemes? *Artmagazin* II. 2004. IX. 4. sz. 4-10. 80. p. 12 ill., 80. p.: cikkelőzetes - Legendák és tények Nemes Marcellról. II. Apostol, vagy műkereskedő? *Artmagazin* II. 2004. XI. 5. sz. 4-15. p. 18 ill.
<http://www.artmagazin.hu/portal/hir.php?id=20070917154239>
<http://www.artmagazin.hu/portal/hir.php?id=20070917143013>

2005

Németh István: Legendák és tények Nemes Marcellról. III. A tuzingi várúr a nemzet halottja. *Artmagazin* III. 2005. I-II. 1. sz. 4-13. p. 19 ill..

<http://www.artmagazin.hu/portal/hir.php?id=20070917141307>

***Németh István:** Marcell Nemes und the art of the Rákóczi Era. In: *Akten des Symposiums Európa és Magyarország II. Rákóczi Ferenc korában = Europe and Hungary in the Age of Francis Rákóczi II.* 2003. IX. 24-26. *Studia Caroliensia* 2004. 3-4. sz. 103-112. p.

Németh István: Der Greco-Sammler Marzell von Nemes und die deutschen Museen. In: *Greco, Velazquez, Goya. Spanische Malerei aus deutschen Sammlungen.* Ausstellung und Katalog: Matthias **Weniger**. In Zusammenarbeit mit Heinz **Spielmann**, Ortrud **Westheider**, Karin **Rhein**. München: Prestel, 2005. 212-215. p. 3 ill. (Publikationen des Bucerius Kunst Forum, 9.)

Hamburg, Bucerius Kunst Forum, 2005. V. 28. – VIII. 21. – Dresden, Staatliche Kunstsammlungen Dresden Gemäldegalerie Alte Meister, 2005. IX. 27. – 2006. I. 2. – Budapest, Szépművészeti Múzeum, 2006. I. 21. – IV. 30.

ISBN 3 7913 3412 3, ISBN 3 7913 6037 X

Hamburg 13/1=177393

Feilchenfeldt, Walter: Cézanne's collectors – from Zola to Annenberg. Marzell de Nemes (1866-1930). In: *By appointment only. Cézanne, Van Gogh and some secrets of art dealing essays and lectures.* London: Thames and Hudson, 2005. 182. p. 1 ill. [7 sorban] 25606=188391

***Németh István:** From El Greco to Picasso. The world-famous collection of a Hungarian „marchand amateur”. *Artmagazin* 2005. 2-7. p. English edition

Németh István: Der Greco-Sammler Marzell von Nemes und die deutschen Museen. In: *El Greco, Velazquez, Goya. Spanische Malerei aus deutschen Sammlungen.* Ausstellung und Katalog: Matthias **Weniger**. In Zusammenarbeit mit Heinz **Spielmann**, Ortrud **Westheider**, Karin **Rhein**. München: Prestel, 2005. 212-215. p. 3 ill. (Publikationen des Bucerius Kunst Forum, 9.)

ISBN 3 7913 3412 3; ISBN 3 7913 6037 X

Hamburg, Bucerius Kunst Forum. 2005. V. 28. – VIII. 21.

Dresden, Staatliche Kunstsammlungen Dresden Gemäldegalerie Alte Meister. 2005. IX. 27. – 2006. I. 2.

Budapest, Szépművészeti Múzeum. 2006. I. 21. – IV. 30.

Hamburg 13/1=177393

Németh István: Világhírű mecénásra emlékeztek. *Hunyadi Népe, Jánoshalma Város önkormányzatának lapja*, Jánoshalma XX. 2005. II. 2. sz. 1., 4. p. 5 ill.

[Jánoshalma, 2005. I. 22-23. Koszorúzás a hajdani szülőházon, emlékünnepegy és kiállítás a zsinagógában: a kecskeméti képtárban található hagyatékából 29 művet állítottak ki.]

Jánoshalmi Nemes Marcell (1866-1930). *Hunyadi Népe, Jánoshalma Város*

önkormányzatának lapja, Jánoshalma XX. 2005. II. 2. sz. 4. p. 2 ill.

2006

„Greco és egyebek”. Régi spanyol festmények Nemes Marcell egykori gyűjteményében. In: *El Greco, Velázquez, Goya. Öt évszázad spanyol festészetének remekművei.* 58-65. p.

Hamburg, Bucerius Kunst Forum GmbH. 2005. V. 28. – VIII. 21. – Dresden, Staatliche Kunstsammlungen Gemäldegalerie Alte Meister. 2005. IX. 27. – 2006. I. 6. – Budapest, Szépművészeti Múzeum. 2006. I. 27. – IV. 30. [V. 14.]

Koncepció: **Nyerges Éva**, Matthias **Weniger**. A kiállítást rendezte: **Nyerges Éva**

Lektorok: **Czére Andrea**, **Ember Ildikó**, **Németh István**, **Tátrai Vilmos**

A Szépművészeti Múzeum centenáriumi éve 2005. XII. 1. – 2006. XII. 1.

Budapest 16/116.I.=183925

***Molnos Péter** – **Geskó Judit**: Vincent van Gogh művei Magyarországon. In: *Van Gogh Budapesten*. Szerkesztette: **Geskó Judit**. Budapest: Szépművészeti Múzeum, 2006. 105-129. p. ill.

2007

***Németh István**: = Szertefoszlott remények. Nemes Marcell végrendelete. *Bulletin du Musée Hongrois des Beaux-Arts* 106-107. 2007. 273-282. p.

Tüskés Anna: A befejezetlen palota. Nemes Marcell és a Palazzo Venier dei Leoni a Canal Grandén. *Új Művészet* XVIII. 2007. IV. 4. sz. 12-14. p. 3 ill.

***Winkler, Richard**: Jüdische Kunstsammler als Kunder der Kunsthandlung Julius Böhrer in München 1891-1938. In: *Kulturverluste, Provenienzforschung, Restitution, Sammlungsgut mit belasteter Herkunft in Museen, Bibliotheken und Archiven*. Hrsg. von W. **Stäbler**. München – Berlin, 2007. 89-101. p.

2008

Tüskés Anna: La collezione di dipinti italiani di Marcello de Nemes (1866-1930). *Rivista di Studi di Ungheresi*, RSU, Roma NS. 7. 2008. 59-76. p. 16 ill.

2009

Imre Péter: A szénkereskedéstől a festményekig. www.delmagyar.hu 2009.01.06. 1 ill.

Fajcsák Györgyi: *Kínai műgyűjtés Magyarországon a 19. század elejétől 1945-ig*. Budapest: Hopp Ferenc Kelet-ázsiai Művészeti Múzeum; Eger: M-Print Ltd., 2009. 304 p. 70 ill. színes is (Bibliotheca hungarica artis asiaticae, ISSN 2061-0351)

ISBN 978-963-87548-7-5

A kötete szerkesztette: **Bodnár Zita**

Felelős kiadó: **Renner Zsuzsanna**

24490/2=171662-00205115

179-180. p.

Kádár Márta: Látogatóban. El Greco apostolai. *Élet és Tudomány* LXIV. 2009. I. 23. 4. sz. 120-121. p. 3 ill.

Molnos Péter: Időutazás – képek és sorsok. In: *Antal-Lusztig gyűjtemény. A pécsi válogatás 2006-2008. A huszadik század első felének magyar művészete*. A műtárgyakat válogatta:

Antal Péter és **Várkonyi György**. A pécsi kiállítást rendezte, képszerkesztés: **Várkonyi György**. A műtárgyjegyzéket és a dokumentációt összeállította: **Várkonyi György** és **Tóth Károly**. [Tanulmány: **Molnos Péter**, **Várkonyi György**]. Budapest: Vince Kiadó; GMN Repró; Alföldi Nyomda, 2009. 7-24. p. 12 ill.

Teljes kötet: 189, 2 p. ill.

Felelős szerkesztő: **Cseh Szilvia**

ISBN 978-963-9731-79-0
MNG E 3551, FSzEKvt.: 4-31790.2016.06.30.sk.x

Németh István: Dokumente in deutschen Archiven über Marczell von Nemes. In: *Studies dedicated to Klára Garas*. Guest editors: Andrea **Czére**, Géza **Galavics**, Anna **Jávor**. Redigit: E[rnő] **Marosi**. *Acta Historiae Artium* L. 2009. 179-191. p. 7 ill.
Übers. Zsóka **Leposa**

***Németh István:** El Greco, Rippl-Rónai és Nemes. Egy legendás magyar műgyűjtő és mecénás. *MúzeumCafé* 2009. 4. sz. 25-28. p.

***Rád Szilvia:** A műgyűjtő Nemes Marcell. A német sajtó és kiállítási katalógusok alapján. In: Emlékkönyv a Thorma János Múzeum 135. évfordulójára. *Halasi Múzeum*, Kiskunhalas 3. 2009. 441-450. p.

Szívós Erika: *A magyar képzőművészet társadalomtörténete 1867-1918*. Budapest: Új Mandátum Könyvkiadó, 2009. 87, 214, 224, 226. 238. 240. p. (Habsburg történeti monográfiák, 7.)
ISBN 978-963-960999-0

2010

***Lipták Dorottya:** Einige Aspekte des Mäzenatentums und ide Budapester Gesellschaft. In: *Collective and individual patronage and the culture of public donation in civil society in the 19th and 20th centuries in Central Europe*. Ed by Milan **Hlavačka**, Magdaléna **Pokorná**, Tomáš W. **Pavliček**, et alii. Prague: Institute of History Academy of Sciences of the Czech Republic, 2010. 139-176. p. (Práce historického ústavu av ČR, v.v.i. = Opera Instituti Historici Pragae, Rada = serie A. Monographia, 31.)
ISBN 978-80-7286-163-7

Cseh nyelvű kivonattal
26440/31=00217111

Lipták Dorottya: Mecénatúra, mecénások és a budapesti társadalom néhány aspektusa. In: *Megtalálható-e a múlt? Tanulmányok Gyáni Gábor 60. születésnapjára*. A kötetet szerkesztette: **Bódy Zsombor**, **Horváth Sándor**, **Valuch Tibor**. Budapest: Argumentum, 2010. 500-519. p.

Felelős szerkesztő: **Róbert Zsófia**

ISBN 978- 963-446-575-1

178/2014ODR.KSH.x

Kohner Adolf, Nemes Marcell, Majovszky Pál, P.E.Meller

Németh István: Nemes Marcell → Herzog-gyűjtemény → Szépművészeti Múzeum, Budapest →? Wanted: Nemes Marcell személyére, illetve egykori gyűjteményére vonatkozó adatok, dokumentumok, információk. *ArtMagazin* VIII. 2010. 4. (40.) sz. 70-71., 72-77. p. 37 ill.

Németh István: Reflex. *ArtMagazin* VIII. 2010. 5. (41.) sz. 5. p. 2 ill.

Szenvedély és tudás. Bedő Rudolf műgyűjteménye. Szerkesztő: **Molnos Péter**. Társszerkesztő: **Kieselbach Anita**. Budapest: Kieselbach Galéria; Mester Nyomda, [2010?] 364 p. ill. színes is

ISBN 978-963-86932-9-7

Bedő Rudolf visszaemlékezésében is.

18. p. ill. 1930-körül

Hernádi Miklós: *Zsidó írók és művészek a magyar progresszióban 1860-1945.* A szöveget gondozta és a névmutatót **Horváth Annamária** készítette. [Budapest]: Noran Libro; Akaprint Kft., 2010. 142-143. 157. p.
ISBN 978-963-99962-4-3

2011

A magyar festészet klasszikusai Mednyánszkytól Barcsayig. Válogatás a Kecskeméti Képtár gyűjteményéből. A katalógus írta és szerkesztette: Ifj. **Gyergyádesz László**. Balatonfüred: Balatonfüred Kulturális Közgyűjtemény Fenntartó Nonprofit Kft.; Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Múzeumi Szervezete; Kecskemét: Print 2000 Nyomda Kft., 2011. 32 p. ill.
ISBN 978-963-89091-1-4

A kiállítás kurátora, rendezője: Ifj. **Gyergyádesz László**, **Kállói Judit**
Balatonfüred, Vaszary Villa. 2011. VI. 18. – IX. 11.
87/2019 MNG Kvt. Balaton 22 = 20103859.x

El Grecótól Rippl-Rónaiig. Nemes Marcell, a mecénás és gyűjtő = El Greco to Rippl-Rónai. Marcell Nemes, art patron and collector. Budapest: Szépművészeti Múzeum; Damax Művek, 2011. 190, [4] p. 30,107 ill.

Magyar – angol nyelvű. Translators Miklós **Bodóczky**, Richard **Robinson**, Róbert **Szente**
ISBN 978-963-7063-84-8

Kurátorok, szerkesztette: **Németh István**, **Radványi Orsolya**
Felelős szerkesztő: **Borus Judit**
Budapest 16/147=00210442

Tartalma:

Baán László: Előszó = foreword. 12-13. p.

Németh István: Bevezetés = preface. 14-17. p.

Németh István: Nemes Marcell élete = The life of Marcell Nemes. 18-37. p.

Németh István: Nemes Marcell, a műgyűjtő = Marcell Nemes, the art collector. 38-61. p.

Németh István: Nemes Marcell, a mecénás = Marcell Nemes, the art patron. 62-85. p.

Tóth Károly: Nemes Marcell és Hódmezővásárhely = Marcell Nemes and Hódmezővásárhely. 86-99. p.

Molnos Péter: A Nemes-gyűjtemény modern külföldi festményei = the modern foreign paintings of the Nemes collection. 100-125. p.

Tímár Péter: Nemes Marcell a korabeli magyar sajtóban = Marcell Nemes in the contemporary Hungarian press. 126-133. p.

Zwickl Péter: „Van nekünk magyaroknak egy különös emberünk...” Nemes Marcell és a modern magyar művészet = „We Hungarians have a special person...” Marcell Nemes and modern Hungarian art. 142-163. p.

Kronológia = chronology. 172-175. p.

Illusztrációk = illustrations. 176-177. p.

Irodalom = bibliography. 178-190. p.

Kiállított műtárgyak = exhibited works. 193-194. p.

Ión- és Pergamon Csarnok. 2011. X. 25. – 2012. II. 19.

Megnyitotta: **Lázár János**, **Réthelyi Miklós**

Meghívó: 2 lev. 1 ill.

Ismerteti:

Balogh Ilona: Greco to Rippl-Rónai. Marcell Nemes, art patron and collector. 25 October 2011 – 19 February 2012. Curators: István Németh, Orsolya Radványi. El Grecótól Rippl-Rónaiig. Nemes Marcell, a mecénás műgyűjtő. El Greco to Rippl-

Rónai. Marcell Nemes, art patron and collector. Ed. István Németh and Orsolya Radványi. Budapest 2011. Hungarian-English text = El Grecótól Rippl-Rónaiig Nemes Marcell, a mecénás műgyűjtő. 2011. október 25. – 2012. február 19. Kurátorok: Németh István, Radványi Orsolya. El Grecótól Rippl-Rónaiig. Nemes Marcell, a mecénás műgyűjtő. El Greco to Rippl-Rónai. Marcell Nemes, art patron and collector. Szerk. Németh István és Radványi Orsolya. Budapest 2011. Magyar-angol nyelvű katalógus. *Bulletin du Musée Hongrois des Beaux-Arts* 114-115. 2011. 137-138. 272-273. p. 1 ill.

Translated Adrian **Hart**

Csók: István: Nemes Marcell tortája. *Műértő* XIV. 2011. XI. 11. sz. 2. p.

Gelencsér Rothman Éva: Gyűjtő és műpártoló. *Műértő* XV. 2011. I. 1. sz. 1., 7. p. 3 ill.

Goebel, Jacqueline: From El Greco to Rippl-Rónai at the Museum of Fine Arts. The patron of Hungarian painters. *The Budapest Times* IX. 2011. XI. 18-24. No. 47. 14. p. 2 ill.

http://www.budapesttimes.hu/index.php?option=com_content&task=view&id=21251&Itemid=29

Hamvay Péter: Egy nemes ember szenvedélye. *Népszava* CXXXVIII. 2011. XI. 22. kedd 273. sz. 6. p. 1 ill.

Jolsvai András: Múzeum. Nemes Marcell tanulsága. *168 óra* XXIII. 2011. XII. 8. 49. sz. 30. p. 2 ill.

Juhász Sándor: Nemes Marcell, a mecénás gyűjtő. In: Artportal

http://artportal.hu/aktualis/kiallitasok/el_grecotol_riplronaiig_nemes_marcell_a_mecenas_mugyujto

Mayer József: Nemes Marcell, a mecénás és gyűjtő. *Kisgrafika* LI. 2012. 1. sz. 1. p. 1 ill.

Németh István: Egy legendás műgyűjtő példás gesztusai. Nemes Marcell, a „marchand-amateur” = Exemplary gestures by a great collector. From El Greco to Rippl-Rónai at the Museum of Fine Arts. *Szalon, Műemlék, szépművészet, műipar* XVI. 2012. I-II. 1. sz. 26-31. p. 8 ill. színes

Angol nyelvű kivonattal 9 sorban

22967/21=00213292

P. Szabó Ernő: Egy igazi „marchand-amateur”. Kiállítás Nemes Marcellról, a gyűjtőről és a mecénásról. *Új Művészet* XXIII. 2012. I. 1. sz. 12-15. p. 4 ill.

http://www.ujmuveszet.hu/wp-content/uploads/2014/07/2012_januar.pdf

P. Szabó Ernő: A klasszikusoktól a modernig. Nemes Marcell, a gyűjtő és a mecénás. Kiállítás a Szépművészeti Múzeumban. Lát-hatás. *Magyar Nemzet* LXXV. 2012. II. 3. péntek 33. sz. 15. p. 1 ill.

P. Sz[abó] E[rnő]: Nemes Marcellról a Szépművészetiben. *Magyar Nemzet* LXXV. 2012. II. 18. szombat 48. sz. 15. p. [programajánló 25 sorban]

Radványi Orsolya: Dalmatikák, kazulák, pergamenek. Nemes Marcell főleg festményekről ismert gyűjteményének iparművészeti tárgyai – kortársai szerint miszerint a kollekciója vetekedett a Vatikánéval = Workshop. Objects of art in the collection of Marcell Nemes. *MúzeumCafé* VI. 2012. [I. – III.] 1. (27.) sz. 33-37. 104. p. 1 ill.

[angol nyelvű kivonattal]

Rózsa Gyula: Budapest mester. Kiállítás. El Grecótól Rippl-Rónaiig. Szépművészeti Múzeum. *Népszava* LXIX. 2011. XI. 2. szerda 256/2. sz. 15. p. 1 ill.

Tüskés Anna: Egy kollekció képei. Nemes Marcell és gyűjteménye. *Élet és Tudomány* LXVII. 2012. I. 27. 4. sz. 102-104. p. 4 ill.

Tüskés Anna: Befejezetlen palota és életmű. Nemes Marcell és gyűjteménye. *Élet és Tudomány* LXVII. 2012. II. 3. 5. sz. 147-149. p. 6 ill.

Wagner István: Legendás műgyűjtő emlékkiállítása a Szépművészetiben. *Napi gazdaság* XXI. 2011. XI. 4-5. 214. (5548.) sz. 15. p.

Kiállításajánló. Az ókortól Faragó Gézáig. *Artmagazin* IX. 2011. 6. (48.) sz. 50-51. p. 2 ill.

Festménykiállítás. Budapest. *Bors* 2011. X. 25. kedd 4. p. 1 ill. [9 sorban]

Nemes Marcell emlékezete. *Budapest, a városlakók folyóirata* XXXV. 2012. I. 15. 1. sz. 29. p. 1 ill.

ÉT-iránytű. **Bánsághy** Nóra rovata: A gyűjtemény. *Élet és Tudomány* LXVI. 2011. XI. 4. péntek 44. sz. 1406. p. 1 ill.

El Grecótól Rippl-Rónaiig. *Éva magazin* 2012. I. 49. p. 1 ill. [16] sorban

Kalendárium. El Grecótól Rippl-Rónaiig... *Heti Válasz* XI. 2011. X. 20. 42. sz. 96. p. 1 ill. [12 sorban]

Stílus +. Tárlat + a mecénás műgyűjtő. El Grecótól Rippl-Rónaiig. *HVG* XXXIII. 2011. XI. 12. 45. (1693.) sz. 41. p. 1 ill.

El Grecótól Rippl-Rónai Józsefig – Nemes Marcell gyűjteményéből. *Magyar Hírlap* XLIV. 2011. X. 26. szerda 251. sz. 12. p. 1 ill. [8 sorban]

El Grecótól Rippl-Rónai Józsefig. *Magyar Hírlap – Heti Múzsza* XLIV. 2011. X. 28. péntek 253. sz. 8. p. 1 ill.

El Grecótól Rippl-Rónai Józsefig. *Metropol – Budapest* 2011. X. 25. kedd 12. p. [15 sorban]

A mecénás képei. *Metropol – Budapest* 2011. X. 26. szerda 10. p. [11 sorban]

El Grecótól Rippl-Rónaiig. Szépművészeti Múzeum. *Népszabadság* LXIX. 2011. X. 25. kedd 250/2. sz. 2. p. 1 ill. [15 sorban]

Múzeumi promenád. *Nők Lapja Évszakok* XIII. 2011. 3. sz. ősz 136. p. 1 ill.

El Grecótól Rippl-Rónaiig. *Pesti Műsor* LXVI. 2011. XI. 10. sz. 67. p. 1 ill. [15 sorban]

Ajánló. El Grecótól Rippl-Rónaiig. Nemes Marcell, a legendás mecénás-gyűjtő. *Pesti Műsor* LXVI. 2011. XII. 11. sz. 70. p. 1 ill.

Németh István: „Szerette, ha szerették, de még inkább, ha csodálták”. Nemes Marcell, a műpártoló és az ember. *Forrás, Kecskemét* XLIII. 2011. 5. sz. 81-93. p. 5 ill.

Sümegei György: Száz év a változó időben. Kecskeméti Képtár. *Műértő* XIV. 2011. VII-VIII. 7-8. sz. 17. p. 2 ill.

Sümegei György: *A Kecskeméti Művésztelep (1909-1944)*. Budapest: Corvina, 2011. 40-42. 59. 82. 84-85. 144. 150. (67-69. jegyzet) 151. (93. jegyzet) 153. (134. 136. jegyzet) p.

(Művészcsoportok)

ISBN 978-963-13-6037-0

Felelős szerkesztő: Falus János

Tüskés Anna: Magyar műgyűjtők, művészettörténészek és műkereskedők levelei Wilhelm von Bodéhez. (Esterházy Miklós, Kulcsár Márton, Meller Simon, Nemes Marcell, Pálffy Móric, Pokorny László és Ráth György). *Lymbus, magyarságtudományi forrásközlemények* 2011. 417-448. p. 1 ill.

[A levelek közlése]

http://epa.oszk.hu/01500/01500/00009/pdf/Lymbus_2011_21_TuskesAnna.pdf

Budapest: Magyar Országos Levéltár; Főszerkesztő: Ujváry Gábor

Tüskés Anna: Marcello de Nemes e il Palazzo Venier dei Leoni sul Canal Grande = Nemes Marcell palotája Velencében: Palazzo Venier dei Leoni al Canal Grande. *Rivista di Studi di Ungheresi*, RSU, Roma NS. 10. 2011. 122-131. p. 9 ill.
[magyar nyelvű kivonattal]

Tüskés Anna: Nemes Marcell és a Palazzo Venier dei Leoni a Canal Grandén = Marcello de Nemes e il Palazzo Venier dei Leoni sul Canal Grande. In: „*És az oszlopok tetején liliomok formáltattak vala*”. *Tanulmányok Bibó István 70. születésnapjára* = „*Now the capitals that were on the tops of the pillars in the vestibule were of lily-work*”. *Essays in honour of István Bibó*. Szerkesztőbizottság tagjai = editorial board: **Kerny Terézia**, **Schmidt Péter**, **Szegedy-Maszák Zsuzsanna**. Szerkesztette = editor in chief: **Tóth Áron**. Budapest: CentrArt Egyesület; Pauker Holding Nyomdaipari Kereskedelmi Kft., 2011. 285-296. p. 9 ill.
ISBN 978-963-88825-1-6
Angol nyelvű kivonattal
71/2016.Sz.M.ODR: MKE. G.2215.x

2012

Balázs Kata: Műgyűjtő és műértő – Nemes Marcell levelei a firenzei Villa i Tattiban = The art collector and the connoisseur. The letters of Marcell Nemes at the Villa i Tatti in Florence. In: *Tudománytörténet*, 2. Főszerkesztő: **Kerny Terézia**. Szerkesztő: **Markója Csilla**, **Bardoly István**. *Ars Hungarica* XXXVIII. 2012. 2. sz. 255-271. p. 3 ill.
Szegedy-Maszák Zsuzsanna angol nyelvű összefoglalójával

Németh, István: Von El Greco zu den französischen Impressionisten: Die Ausstellung der Sammlung von Marcell von Nemes in Budapest, München und Düsseldorf. In: *El Greco und die Moderne*. Ausstellung. Herausgeber Beat **Wismer**, Michael **Scholz-Hänsel**. Ostfildern: Hatje Cantz Verlag; Düsseldorf: Stiftung Museum KunstPalast, 2012. 386-393. p. 5 ill.
ISBN 978-3-7757-3326-7 (Deutsch)
ISBN 978-3-7757-3327-4 (English)
Düsseldorf, Museum KunstPalast, 2012.IV. 28. – VIII. 12.
www.smkp.de
Düsseldorf 3/18=00217256

Nemes Marcell (1866-1930). A kalandor gyűjtő. In: *Klasszikus magángyűjtemények Magyarországon. Válogatás jelentős művészeti gyűjteményekből*. Főszerkesztő: **Ledényi Attila**. Szerkesztő: **Somhegyi Zoltán (Molnos Péter tanulmányai felhasználásával)**. Budapest: Ede Communications; Art Today Kft; Pátria Nyomda, 2012. 50-52. p. 4 ill. színes
ISBN 978-963-06-7320-4

Következő számunkból. Nemes Marcell és gyűjteménye. *Élet és Tudomány* LXVII. 2012. I. 20. 3. sz. 95. p. 1 ill. arcképe

2014

Marcell von Nemes, legendärer Repräsentant eines neuen Sammlertypus. In: *Kunst ohne Geschichte. Ästhetisch motiviertes Sammeln in Europa und Amerika. Symposium in der Sammlung Oskar Reinhart „Am Römerholz”, Winterthur 2012*. In Zusammenarbeit mit dem Deutschen Forum für Kunstgeschichte – Centre Allemand d’Histoire de l’Art, Paris. Konzeption des Symposiums Mariantonia **Reinhard-Felice**, in Zusammenarbeit mit Andreas **Beyer**. Herausgegeben von Mariantonia **Reinhard-Felice**. München: Hirmer Verlag, 2014. 72-78. p. 5 ill. (Scripta manent. Schriften zur Sammlung Oskar Reinhart „Am Römerholz”, 1.)

ISBN 978-3-7774-2184-1
27777/1=10230446

Magyar zsidó festészet a kecskeméti múzeum gyűjteményében. I. Nemes Marcell adományára és a Kecskeméti Művésztelep / Hungarian Jewish painting in the collection of Kecskemét. I. The donation of Marcell Nemes and the Artists' Colony of Kecskemét. In: *Kecskemét és a magyar zsidó képzőművészet a 20. század első felében. Megőrzött kulturális értékeink a holokauszt után. Kecskeméten született, alkotott, a városban őrzik műveit, vagy az itteni gyűjtőtáborból küldte az utolsó sorait... / Kecskemét and the Hungarian Jewish fine art in the first half of the 20th century. Our preserved Jewish cultural heritage after the Holocaust. Was born or worked in Kecskemét, his works were preserved in the town, or sent his last lines from the local relocation camp...* A könyvkatalógust írta és szerkesztette ifj. **Gyergyádesz László**. [Szöveg: Róna Tamás]. Kecskemét: Katona József Múzeum; Print 2000 Nyomda Kft., 2014. 18-26. 34-35. 46-57. p. ill.

teljes kötet: 103. p. ill.

Magyar – angol nyelvű, fordítás **Osztényi Éva** Gizella

ISBN 978-963-9815-34-6

Magyar Holokauszt Emlékév / Hungarian Holocaust Memorial Year alkalmából

Kurátor: **Ifj. Gyergyádesz László**

Kecskemét, Katona József Múzeum – Cifrapalota. 2014. IV. 10. – VII. 27.

Megnyitotta: **Mák Kornél**, **Róna Tamás**, ifj. **Gyergyádesz László**

Budapest, Erdős René Ház Muzeális Gyűjtemény és Kiállítóterem. 2014?

Megnyitotta: **Mák Kornél**, **Fohsz Tivadar**, ifj. **Gyergyádesz László**

86/2019.MNG.x Kecskemét 61= 20107912x

Ismerteti:

Kecskemét és a magyar zsidó képzőművészet a 20. század első felében. Magyar Holokauszt Emlékév. *Remény, zsidó társadalmi, közéleti, kulturális folyóirat* XVIII. 2015. 3. sz.

[Műtárgyjegyzékkel]

<http://www.remeny.org/remeny/2015-3-szam/kecskem-et-es-a-magyar-zsido-kepzu-muveszet-a-20-szazad-elso-feleben/>

Sümegei György: A háborúban sem hallgatnak a Múzsák. Kecskeméti Képtár. *Műértő* XVII. 2014. IX. 9. sz. 1., 6. p. 3 ill.

[Mednyánszky László – Farkas István – Nagy István kiállítása XII. 31-ig]

Közli Nemes Marcell 1917. június 11.-dikén a kecskeméti polgármesternek írt levelét

2015

Molnos Péter: *Aranykorok romjain. Tanulmányok a modern magyar festészet és műgyűjtés történetéből a Kieselbach Galéria huszadik évfordulóján*. Budapest: Kieselbach Galéria

Kereskedelmi Kft., 2015. 367, 4. p. ill., színes is

ISBN 978-615-5199-09-7

F 3162=00221826

Budapest, Kieselbach Galéria. 2015. XI. 6. – 26.

[Petrovics Elek, Andrásy-gyűjtemény, Jánoshalmi Nemes Marcell, Porkai Márton]

Tartalma:

Előszó. 9. p.

Gyűjtők és gyűjtemények

A gyűjtés arisztokratája. Ifjabb Gróf Andrásy Gyula. 16-27. p.

Nagyvadak nyomában. Nemes Marcell modern külföldi festményei. 28-93. p.

Kohner Adolf gyűjteménye. 94-149. p.

A Nyolcak mögött. Az új magyar festészet társadalmi bázisa. 150-167. p.

Petrovics Elek, a gyűjtő. 168-181. p.

Az első magyar, akinek Van Goghja volt. A Szépművészetiből a New York-i Met-be. 182-187. p.

Valahol Oroszországban. A magyar történelem legnagyobb műtárgyablása. 188-197.p.

Képek és történetek

A másik önarckép. 198-203. p.

A kairói pályaudvar rejtélye. Egy Csontváry-kép azonosítása. 204-207. p.

A végzéstől a börtönig. A Derkovits-per hiteles története. 208-213. p.

Két fiúról. Péter és Dénes emlékére. 214-215. p.

Fal felé fordítása. A magyar festészet rejtett oldala. 216-245. p.

Képek filmekben. 246-261. p.

Művészek és barátok

Petrovics Elek, az ember. Kései kárpótlás egy elmaradt lakomáért. 262-275. p.

Újrafestve. Gerevich Tibor és Aba-Novák Vilmos. 276-295. p.

A festő, a király, a kormányzó, no még egy Rothschild Londonban. A politikus Aba-Novák. 296-305. p.

A halott festő. Siker és pénz: Csontváry utóélete. 310-323. p.

Törvénytől sújtva. Gróf Batthyány Gyula ajándékalbuma a márianosztrai börtönörnek. 324-339. p.

Valóság és látszat

H mint hamis. Bevezetés a festményhamisítás világába. 340-357. p.

A „nagy leleplező”. Porkay Márton kalandjai Budapesten. 358. p.

Ismerteti:

Ungváry Krisztián: Mit mondanak el rólunk az aranykorok romjai? In:

Magyarnarancs.hu 2015. XI. 23. ill.

<http://magyarnarancs.hu/publicisztika/ungvary-krisztian-mit-mondanak-el-rolunk-az-aranykorok-romjai-97316>

Németh István: Karácsonyi ajándék – Nemes Marcell, a mecénás. In: *Műtárgyak boncteremben. Tanulmányok az orvoslás és a képzőművészet tárgyköréből.* Budapest: Károli Gáspár Reformtus Egyetem – L'Harmattan Kiadó; Kapitális Kft., 2015. 25-29. p. 4 ill. (Károli könyvek – tanulmánykötet / Sorozatszerkesztő: **Sepsi Enikő**, ISSN 2063-3297)

Olvasószerkesztő: **Vigyázó Ágnes**

ISBN 978-963-414-003-0

Eredeti közlés: 2003

2016

Hamvay Péter: „Ha nem lennének gazdag zsidók...” Műgyűjtők és gyűjtemények a II. világháború előtt. *Magyar Narancs* XXVIII. 2016. I. 14. 2. sz. 28-29. p. 1 ill.

[Nemes Marcell arcképével]

Molnos Péter: *Elveszett örökség. Magyar műgyűjtők a 20. században.* Írta, a képeket válogatta és elrendezte: **Molnos Péter.** **Kieselbach Tamás** előszavával. Budapest: Kieselbach Galéria; Pannónia Nyomda, 2017. 536 p. ill.

ISBN 978-615-5199-13-4

Budapest: Kieselbach Galéria. 2017. XI. 10. – 26.

***Verő Mária:** Back Bernát, gyűjtő és mecénás. *Ars Hungarica* XLIII. 2017. 87-113. p. ill.

„Opus Mirabile”-elismerés, Budapest, MTA Székház. 2018. VI. 8.

Budapest 286/7=10269711

Ismerteti:

Jankó Judit: Elvesztett örökség – szimbolikus visszaszerzés. Beszélgetés Molnos Péterrel. *Új Művészet* XXVIII. 2017. XII. 12. sz. 4-9. p. 9 ill.

***P. Szűcs Julianna:** Mint a kis nefelejcs, enyész. *Artmagazin* 2017. 9. sz. 38-40. p. Új közlés:

P. Szűcs Julianna: Mint a kis nefelejcs, enyész. In: *Nagytotal. Magyar összképek a múzeumban, a tárlaton és a nyilvános térben 2009 és 2018 között.* Budapest: Balassi Kiadó; EPC Nyomda, 2019. 65-73. p. 5 ill.

Szerkesztette: **Borus Judit**

ISBN 978-963-456-059-3

30404=10275656

Sashegyi Zsófia: Alvóügynökeink külföldi múzeumokban. Interjú **Molnos Péterrel.** *Magyar Nemzet* LXXXI. 2018. I. 6. vasárnap 6. sz. Hétfégi melléklet, 17-19. p. 2 ill.

***Mravik László:** Közelmúlt. Magyarország kirablása. 1. *InterPress Magazin, a gondolkodó ember lapja* XXXVI. 2016. XII. 12. sz.

<http://www.interpressmagazin.hu/cikkek/128-decembertol-eltunt-mukincsek-nyomaba-eredunk>

2017

Mravik László: Közelmúlt. Magyarország kirablása. 2. Zsidó műtárgyak „megőrzése”. *InterPress Magazin, a gondolkodó ember lapja* XXXVII. 2017. I. 1. sz. 16-30. p. 13 ill. [arcképével]

Mravik László: Közelmúlt. Magyarország kirablása. 3. Orosz rulett. A kétes státusú műalkotások aktuális ügyei. *InterPress Magazin, a gondolkodó ember lapja* XXXVII. 2017. II. 2. sz. 20-33. p. 18 ill. [arcképével]

2019

Bánó András – Antal Péter: *A műgyűjtő. Beszélgetőkönyv.* Szerkesztette: **Maklárny Kálmán.** Előszó: **Nagy T. Katalin.** Budapest: Kálmán Maklárny Fine Arts; Pauker Nyomda, 2019. 14. 161-165. 186-187. 202. 358. p.

Olvasószerkesztő: **Borus Judit**

ISBN 978-963-89441-6-0

274/2019SzM. MNG Kvt. C 10516 = 20036463

2020

***Németh István:** *El Grecóról és más mesterekről. Stíluskritika – ikonográfia – műgyűjtéstörténet. Válogatott tanulmányok.* Budapest: KRE; L'Harmattan, 2020. 222 p. (Károly könyvek, tanulmánykötet, ISSN 2062-9850)

ISBN 978-963-414559-2

Ismerteti:

Székely Ilona: Tulipánláz. Neves műgyűjtők nyomában. *168 óra* XXXII. 2020. IX. 9. 52-54. p. 3 ill.

Németh István: Munkácsytól Picassóig. Száztíz éve páratlan tárlat nyílt a Művészházban. *Budapest, a városlakók folyóirata* XLIII. 2020. IV. 15. 4. sz. 8-11. p. 6 ill.

[Majovszky – Kohner – Nemes – Wolfner, stb. gyűjteményekből is kölcsönöztek.

Idézi Elek Artúr írását]

Németh István: A mi Rákóczi-képünk. Egy nemzeti ereklye hazatérése Budapestre. *Budapest, a városlakók folyóirata* XLIII. 2020. V. 15. 5. sz. 16-18. p. 10 ill.

Mányoki Ádám: *II. Rákóczi Ferenc portréja*, 1712
Budapest, MNG – Régi Magyar Gyűjtemény

Lexikon

1929

F[ónagy] B[éla]: N. Marcel (jánoshalmi). In: *Magyar zsidó lexikon*. Szerkesztette: Ujvári Péter. Budapest: A Magyar Zsidó Lexikon kiadása, 1929. ? p.
9166

1931

L[yka], K[ároly]: Nemes, Marcell von. In: *Allgemeines Lexikon der bildenden Künstler von der Antike bis zur Gegenwart*. 25. Begründet von Ulrich **Thieme**, Felix **Becker**. Hrsg. von Hans **Vollmer**. Leipzig: Verlag von E.A. Seemann, 1931. 387. p. [5 sorban]

1968

Nemes Marcell. In: *Kecskemét jelesei*. A várossá alakulás 600. évfordulója alkalmából kiadja Kecskemét Város Tanácsa. Írta: **Váry István**, **Heltai Nándor**. Szerkesztette: **Heltai Nándor**. Kecskemét: Bács-Kiskun megyei Nyomda Vállalat, 1968. 65. p. [6 sorban] (Aranyhomok kiskönyvtár, 2.)
FSzEKvt.x

1987

F[ónagy] B[éla]: N. Marcel (jánoshalmi). In: *Zsidó lexikon*. Szerkesztette: **Ujvári Péter**. [reprint kiadás] Budapest: Blackburn International Incorporation, 1987. 642. p. [8 sorban]
Eredeti kiadás: 1929
9166/a

1992

(**Sz.K.I.**): Nemes Marcell. In: **Péterné Fehér Mária – Szabó Tamás – Székelyné Kőrösi Ilona**: *Kecskeméti életrajzi lexikon*. Kecskemét: Kecskeméti Lapok Kft.; Kecskemét Monográfia Szerkesztősége, 1992. 193-194. p. (Kecskeméti füzetek, 4.)
ISBN 963-02-9377-3
294/2011.05.12.MTA/ODR.x

2012

Takács Gábor: Nemes Marcell. In: *Műgyűjtők Magyarországon a 18. század végétől a 21. század elejéig. Bibliográfiai lexikon = Art collectors in Hungary from the late 18th to early 21st century- A bibliographic dictionary*. Előszó = preface: **Kieselbach Tamás**, [esszé = essay]: **Molnos Péter**. Budapest: Kieselbach Galéria és Aukciósház; Mester Nyomda, 2012. 19-20. 34-35. 334-335. 375. p. arcképével, 2 ill.: 117-118.
ISBN 978-615-5199-03-5
Nyelvi korrektúra = proofreading: **Boros Ilona**
Angol fordítás [szócikkek és a bibliográfia kivételével] = English translation: **Takács Gábor**
Angol nyelvi lektorálás = English proofreading: **Sullivan Ferenc**
Kötéstáblán a kiadó megjelölésénél felirat: *Magyar festészet*, Kieselbach
25298=00205744

Bodó-Viga

Magyar Életrajzi Lexikon

Művészeti lexikon

Új Magyar Életrajzi Lexikon

<http://www.pim.hu/>

Portré:

Hoffmann Edith árnyékrajza

Dr. Hoffmann Edith emlékkiállítás. Budapest: Szépművészeti Múzeum; „Élet” Irodalmi és Nyomda Rt., 1948. 52 p.1 ill. (A Grafikai Osztály kiállítása, 82.)

Rendezte: **Balogh** Jolán

1948. XII. 7.

160. Elek Artur. 1928.

Budapest 7/16.coll.9=84750

Ismerteti:

Vayer Lajos: Hoffmann Edith emlékkiállítás a Szépművészeti Múzeumban. *Magyar Művészet* XVI. 1949. III. 1. 2. sz. 75. p. 1 ill.

H. Takács Mariánna [!]: Dr. Hoffmann Edith emlékkiállítás a Szépművészeti Múzeumban. *Szabad Művészet* III. 1949. 2-3. sz. 107-110. p. 3 ill.: 106-107. p.

Pogány Kálmán: Jánoshalmi Nemes Marcell. *Vasárnapi Újság* LVII. 1910. VII. 24. 30. sz. 624-626. p. 5 ill. arcképével Fi 80

Rippl-Rónai József: Nemes Marcell. 1912.

Kaposvár, Rippl-Rónai József Múzeum.

Ill.: *Műértő* XIV. 2011. VII-VIII. 7-8. sz. 17. p.

Új Idők XXXVI. 1930. XI. 9. 46 sz. 609. p. [2 sorban] arcképével

Nemes Marcel, a világhírű magyar műgyűjtő aki október28-án meghalt.

310/2011.05.OSzK.x

*Cicerone 1931. 581. p. arcképe

Csók István felavatja Nemes Marcell síremlékét. 1932. In: *Magyar művészet 1919-1945. I.*

Szerkesztő: **Kontha** Sándor. A szerkesztő munkatársa: **Tímár** Árpád. [közreadja a] Magyar Tudományos Akadémia Művészettörténeti Kutatócsoport. Budapest: Akadémiai Kiadó, 1985. 86. ill.

Gyászjelentés / Wilde-hagyaték